

INITIAL DRAFT RELEASE

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,
श्री गुरुभ्यो नमः, ह॒रिः ओं ॥

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहिता
घनसन्धिः – काण्डं 1

Version Notes:

This current initial **draft version 0.1 dated November 30,2020** has been released with minor corrections and additions with details of lopa, alopa anuvaakams, Trikramam, Dvipadam and punarukta lopa,alopa vaakyams' reference from SikSha available with us.

This replaces earlier first initial draft version 0.0 dated September 30, 2020.

This version is a test version to obtain feedback from Vedic Students and Scholars to make further improvements on a collaborative basis through Volunteers.

Kindly note that this book is **not exhaustive nor has every detail that a student may be searching for. This book shall be used only under the guidance/advice of a qualified Guru.**

Introduction Notes:

VedaVMS as a group had reference of "Ganasandhi" book through an article written by a senior Vedic scholar two/three year ago. We searched for the same and could get it through a well wisher last year. This is a scanned copy from an old book. We understand this book is available in Grantha lipi and Telugu lipi. We do not know the source or details of the author(s) of this book, publisher, year and edition. We have requested for the same. Any reader of this book may provide these details if they come to know of the correct source in Grantha lipi which we have used as source material.

We understand that this book is a great handbook for Students learning Gana Paata. This book gives reference to all important vaakyams, prapaatkam wise, in Taittirlya SamihitA for learning Ganam. The original book gives all Katina (difficult) panchaatis in a separate Section. Grammar hints are given in short form. This book also lists dvipadam and has other references which we plan to cover later.

We have attempted to type the same using Baraha transliteration utility in Sanskrit. Based on the feedback and utility and availability of volunteers this book may be compiled in Malayalam, Tamil or other Indian languages that are supported by Baraha or using any other useful software/utility.

Acknowledgements: We would like to express our heartfelt thanks to the Authors, Publishers of the Book and the person who shared the book with our well-wisher. We acknowledge the role of **Shri K.E. Varada Desikan** of Pondicherry for reaching the source copy of the book in PDF form in Grantha lipi.

Note for Usage:

1. We have added our notes and comments in English so that Student gets the reference of the Rules.
2. The original text as typed from “GanaSandhi grantham” book is given in **Bold dark** fonts. Each vaakyam given in Ganasandhi book is serially numbered with reference to panchaati number in SamhitA.
3. We have tried to give sample of Padams, Padams in a Gana vAkyam (Gana purva padam in format of 1,2 / 2,1 / 1,2,3 / 3,2,1 / 1.2.3) and Gana vAkyam on a sample basis only.
4. We have given reference to rules in other books on Jatai and Gana like Jata Mani, Jata DarpaNam and Gana DarpaNam. We have given a note as to whether it is as per per “Gana Sandhi grantham” book (GS) or taken from other books for the benefit of readers.

Whatever is **not in Bold** or marked in **red font** is information for the readers, that it is an additon by VedaVMS Team.

Abbreviations

- GS – Gana Sandhi (this Book)
- PS - prAtiSAkyam
- GD – Gana Darpanam
- JD – Jata Darpanam
- JM – Jata Mani

All the four books mentioned above are available in www.vedavms.in under page SikShA and Lessons.

Special note to readers

- The vaakyams given in each of the prapaataka is numbered serially by us though such numbering is not given in the source.
- The source book has reference to an earlier panchaati and is given sometimes later. For example, a vakyam of TS 1.5.6.3 may be serial numbered by us as 23 based on the order in the Book, but T.S 1.5.6.2 may be given next, which we have numbered as 24.

-
- We have cut and paste vakyam from SamhitA text therefore, sometimes the first and final letters of the vaakyam may have incorrect swaram reference e.g last letter of vakyam is shown as anudAttam, first letter of a vakyam is Swaritam; these may be ignored.
 - Kindly ignore extra spaces given between padams, if any.
 - Please give your valuable suggestions, comments and notify errors to our email id - vedavms@gmail.com

=====

Contents

Ghana Sandhi – Kaandam 1	7
1.1 प्रथमं काण्डे प्रथमः प्रश्नः (दर्शपूर्णमासौ).....	7
Section 1 - General panchaati.....	7
Section 2 - Katina Ghana panchaati	21
1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – (अग्निष्टोमे क्रयः).....	22
Section 1 - General panchaati.....	22
Section 2- Katina Ghana panchaati	29
1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः –(अग्निष्टोमे पशुः).....	30
Section 1 - General panchaati.....	30
Section 2 - Katina Ghana panchaati	32
1.4 प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः–(सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः).....	33
Section 1 - General panchaati.....	33
Section 2 - Katina Ghana panchaati	37
1.5 प्रथमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – (पुनराधानं).....	38
Section 1 - General panchaati.....	38
Section 2 - Katina Ghana panchaati	46
1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – (याजमानकाण्डं).....	48
Section 1 - General panchaati.....	48
Section 2 - Katina Ghana panchaati.....	53
1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः –(याजमान ब्राह्मणं).....	55
Section 1 - General panchaati.....	55
Section 2 - Katina Ghana panchaati	60
1.8 प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः – (राजसूयः).....	62
Section 1 - General panchaati.....	62
Section 2 - Katina Ghana panchaati	65

Alopa PrasanaH.....	66
Alopa AnuvakaaH.....	66
Punarukta alopa Vyaakyaani.....	67
Punarukta lopa Vyaakyaani.....	69
Three or Four pada jatai	72
Dvi padam	73
Tri kramam.....	73

=====

ओं नमः परमात्मने, श्री महागणपतये नमः,

श्री गुरुभ्यो नमः हरिःओं

Ghana Sandhi – Kaandam 1

कृष्ण यजुर्वेदीय तैत्तिरीय संहितायां

1.1 प्रथमं काण्डे प्रथमः प्रश्नः (दर्शपूर्णमासौ)

Section 1 - General panchaati

1. इ॒षे त्वो॒ र्जे त्वा॒ - 1.1.1.1

(Ghanam not given in GS, but given by us from other source as an example)

1.1. प॒दानि॒ – इ॒षे । त्वा॒ । ऊ॒र्जे ।

1.1. घन॑ पूर्॒व प॒दानि॒ – इ॒षे त्वा॒ त्वा॒ इ॒षे इ॒षे त्वा॒ ऊ॒र्जे ऊ॒र्जे त्वा॒
इ॒षे इ॒षे त्वा॒ ऊ॒र्जे ॥

1.1. घन॑ वा॒क्यम् – इ॒षे त्वा॒ त्वे॒ष इ॒षे त्वो॒र्जे ऊ॒र्जे त्वे॒ष इ॒षे त्वो॒र्जे ॥

1.2. प॒दानि॒ – त्वा॒ । ऊ॒र्जे । त्वा॒ ।

1.2 घन॑ पूर्॒व प॒दानि॒ – त्वा॒ ऊ॒र्जे ऊ॒र्जे त्वा॒ त्वा॒ ऊ॒र्जे त्वा॒ त्वा॒
ऊ॒र्जे त्वा॒ त्वा॒ ऊ॒र्जे त्वा॒

1.2. घन॑ वा॒क्यम् – त्वो॒र्जे ऊ॒र्जे त्वा॒ त्वो॒र्जे त्वा॒ त्वो॒र्जे त्वा॒
त्वो॒र्जे त्वा॒ ॥

2. मा वः स्तेन ईशत माऽघशः – 1.1.1.1

(Ghanam not given in GS, but given by us from other source as an example)

2.1. पदानि – मा । वः । स्तेनः ।

2.1. घन पूर्व पदानि – मा वः वः मा मा वः स्तेनः स्तेनः वः

मा मा वः स्तेनः ।

2.1. घन वाक्यम् – मा वो वो मा मा वः स्तेनः स्तेनः वो मा
मा वः स्तेनः ॥

2.2. पदानि – वः । स्तेनः । ईशत ।

2.2. घन पूर्व पदानि – वः स्तेनः स्तेनः वः वः स्तेनः ईशत
ईशत स्तेनः वः वः स्तेनः ईशत ।

2.2. घन वाक्यम् – वः स्तेनः स्तेनो वो वः स्तेन ईशतेशत
स्तेनो वो वः स्तेन ईशत ॥

2.3. पदानि – स्तेनः । ईशत । मा ।

2.3. घन पूर्व पदानि – स्तेनः ईशत ईशत स्तेनः स्तेनः ईशत
मा मा ईशत स्तेनः स्तेनः ईशत मा ।

2.3. घन वाक्यम् – स्तेन ईशतेशत स्तेनः स्तेन ईशत मा
मेशत स्तेनः स्तेन ईशत मा ॥

2.4. पदानि – ई॒श॒त॒ । मा॒ । अ॒घ॒श॒ऽसः॑ ।

2.4. घन पूर्व पदानि – ई॒श॒त॒ मा॒ मा॒ ई॒श॒ते॒श॒त॒ मा॒ अ॒घ॒श॒ऽसः॑
अ॒घ॒श॒ऽसः॑ मा॒ ई॒श॒ते॒श॒त॒ मा॒ अ॒घ॒श॒ऽसः॑ ।

2.4. घन वाक्यम् – ई॒श॒त॒ मा॒ मे॒श॒ते॒श॒त॒ मा॒ ऽघ॒श॒ऽसो॑
ऽघ॒श॒ऽसो॑ मे॒श॒ते॒श॒त॒ मा॒ऽघ॒श॒ऽसः॑ ॥

Note: lopam/elision of 'a' in aqGaSa#(gm)saH with itself

3. प्रेयमगाद्धिषणा ब॒र्हि॒र॒च्छ – 1.1.2.1

(Ghanam not given in GS, but given by us from other source as an example)

3.1. पदानि – प्र॒ । इ॒य॒म् । अ॒गा॒त् ।

3.1. घन पूर्व पदानि – प्र॒ इ॒य॒म् इ॒य॒म् प्र॒ प्र॒ इ॒य॒म् अ॒गा॒त् अ॒गा॒त्
इ॒य॒म् प्र॒ प्र॒ इ॒य॒म् अ॒गा॒त् ।

3.1. घन वाक्यम् – प्रेय॑मि॒य॒म् प्र॒ प्रेय॑म॒गा॒द॒गा॒दि॒य॒म् प्र॒ प्रेय॑म॒गा॒त् ।

3.2. पदानि – इ॒य॒म् । अ॒गा॒त् । धि॒ष॒णा॑ ॥

3.2. घन पूर्व पदानि – इ॒य॒म् अ॒गा॒त् अ॒गा॒त् इ॒य॒म् इ॒य॒म् अ॒गा॒त्
धि॒ष॒णा॑ धि॒ष॒णा॑ अ॒गा॒त् इ॒य॒म् इ॒य॒म् अ॒गा॒त् धि॒ष॒णा॑ ॥

3.2. घन वाक्यम् – इ॒य॒म॒गा॒द॒गा॒दि॒य॒मि॒य॒म॒गा॒द्–धि॒ष॒णा॑ धि॒ष॒णा॑
ऽगा॒दि॒य॒मि॒य॒म॒गा॒द्–धि॒ष॒णा॑ ॥

3.3. पदानि – अगात् । धिषणा । बर्हिः ।

3.3. घन पूर्व पदानि – अगात् धिषणा धिषणा अगात् अगात्
धिषणा बर्हिः बर्हिः धिषणा अगात् अगात् धिषणा बर्हिः ।

3.3. घन वाक्यम् – अगाद्धिषणा धिषणा ऽगादगाद्-धिषणा बर्हिर्
बर्हिर् धिषणा ऽगादगाद्-धिषणा बर्हिः ।

3.4. पदानि – धिषणा । बर्हिः । अच्छ ।

3.4. घन पूर्व पदानि – धिषणा बर्हिः बर्हिः धिषणा धिषणा
बर्हिः अच्छ अच्छ बर्हिः धिषणा धिषणा बर्हिः अच्छ ।

3.4. घन वाक्यम् – धिषणा बर्हिर् बर्हिर् धिषणा धिषणा
बर्हिरच्छाच्छ बर्हिः धिषणा धिषणा बर्हिरच्छ ।

4. मा त्वाऽन्वङ्मा तिर्यक् पर्व ते – (1.1.2.1)

पदानि – मा । त्वा । अन्वक् । मा । तिर्यक् । पर्व । ते ।

Note: 'k' changes to 'ng'; elision of 'a' of anvak in both order

5. स ते माऽऽस्था दिन्द्रस्य त्वा – (त्रिक्रमम्) – 1.1.2.2
(Ghanam given in GS)

5.1. पदानि – ते । मा । आ । स्थात् ।

5.1. घन वाक्यम् – ते मा मा ते ते मा ऽऽस्थात् स्थादा मा ते ते
मा ऽऽस्थात्

5.2. पदानि – मा । आ । स्थात् ।

5.2. घन वाक्यम् – मा ऽऽस्थात् स्थादा मा मा ऽऽस्थात्

पदानि – आ । स्थात् । इन्द्रस्य ।

घन वाक्यम् – आ स्थात् स्थादा स्था दिन्द्रस्येन्द्रस्य स्थादा
स्था दिन्द्रस्य

6. उर्वन्तरिक्षमन्विहि देवंगमं - (कम्पम्) – 1.1.2.2 (exp not in GS)

उरु । अन्तरिक्षम् । अनु । इहि । देवङ्गमम् ।

पदानि – उरु अन्तरिक्षम् अन्तरिक्षम् उरु उरु अन्तरिक्षम्

वाक्यम् – उर्वन्तरिक्षमन्तरिक्षमुरु(1)र्वन्तरिक्षम्

Note: when uru+antarikSham combines in many places creating a PraSliShta Kampam.

7. ऋतावरी रूर्मिणी र्मधुमत्तमा – 1.1.3.1

ऋतावरीः । रूर्मिणीः । र्मधुमत्तमाः ।

(Ghana vaakyam not given here in Ghana Sandhi (GS)

(The following Ghana vaakyam is taken from Ghana Darpanam [GD] 18 and 78. Example given for Swarabhakti when Ru follows)

7.1 घन वाक्यम् – ऋतावरी रूर्मिणी रूर्मिणीर्. ऋतावरीर्.

ऋतावरी रूर्मिणीर् र्मधुमत्तमा र्मधुमत्तमा रूर्मिणीर्.

ऋतावरीर्. ऋतावरी रूर्मिणीर् र्मधुमत्तमः ।

7.2. पदानि – मा । ह्वाः । वसूनाम् ।

7.2. घन पूर्व पदानि – मा ह्वाः ह्वाः मा मा ह्वाः वसूनाम्
वसूनाम् ह्वाः मा मा ह्वाः वसूनाम् ।

7.2 घन वाक्यम् – मा ह्वार् ह्वार् मा मा ह्वार् वसूनाम् वसूनाम्
ह्वार् मा मा ह्वार् वसूनाम् ।

Note: Visargam is 'r' for padam hvAH. PS 8.8

8. सोमेन त्वाऽतनच्मीन्द्राय दधि – 1.1.3.1

सोमेन । त्वा । आ । तनच्मि । इन्द्राय । दधि ।

9. धूरसि धूर्व धूर्वन्तं धूर्व तं योऽस्मान् धूर्वति तं धूर्वयं वयं
धूर्वामस्त्वं - 1.1.4.1

पदानि – धूः । असि । धूर्व । धूर्वन्तम् । धूर्व । तम् । यः ।
अस्मान् । धूर्वति । तम् । धर्व । यम् । वयम् । धूर्वामः । त्वम् ।

10. त्वा हिंसिष मुरु वाताय – 1.1.4.2

त्वा । हिंसिषम् । उरु । वाताय ।

11. इदं देवाना मिदमु नः सह – 1.1.4.2

इदम् । देवानाम् । इदम् । उ । नः । सह ।

12. सु॒वर॑भि॒ वि॒ ख्ये॑षं – (कम्पम्) – 1.1.4.2

सु॒वः॑ । अ॒भि । वि । ख्ये॑षम् ।

13. अ॒न्वि॒ह्यदि॒त्यास्त्वो॒पस्थे॑ – 1.1.4.2

अ॒नु । इ॒हि । अ॒दि॒त्याः । त्वा । उ॒पस्थ॑ ॥

14. दे॒वो वः॑ स॒वि॒तोत् पु॒नातु॑ – 1.1.5.1

दे॒वः । वः॑ । स॒वि॒ता । उत् । पु॒नातु॑ ।

15. आ॒पो दे॒वीर॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वोऽग्रे॑ ॥ – 1.1.5.1

Gana vAkyam for 15 given in GS and also in GD 49 & 94.

Note: PS 11.16 there is no elision after word/padam- puvaH

15.1. प॒द॒नि – दे॒वीः । अ॒ग्रेपु॒वः । अ॒ग्रेगु॒वः ।

15.1. घन वाक्यम् – दे॒वी र॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेपु॒वो दे॒वीर् दे॒वी

र॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वो ऽग्रेगु॒वो ऽग्रेपु॒वो दे॒वीर् दे॒वी र॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वः ॥

15.2. प॒द॒नि – अ॒ग्रेपु॒वः । अ॒ग्रेगु॒वः । अ॒ग्रे ॥

15.2. घन वाक्यम् – अ॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वो ऽग्रेगु॒वो ऽग्रेपु॒वो

अ॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वो ऽग्रे ऽग्रे ऽग्रेगु॒वो ऽग्रेपु॒वो अ॒ग्रेपु॒वो अ॒ग्रेगु॒वोऽग्रे॑ ॥

15.3. पदानि – अ॒ग्रे॒गु॒वः । अ॒ग्रे॑ । इ॒मम् ।

15.3. घन वाक्यम् – अ॒ग्रे॒गु॒वो ऽग्रे॑ ऽग्रे॑ ऽग्रे॒गु॒वो ऽग्रे॒गु॒वो
ऽग्र॑ इ॒म मि॒म म॒ग्रे॑ ऽग्रे॒गु॒वो ऽग्रे॒गु॒वो ऽग्र॑ इ॒मम् ।

16. अ॒द्रि॒रसि॑ वा॒नस्प॒त्यः स इ॒दं दे॒वेभ्यो॑ ह॒व्यं सु॒शमि॑ शमि॒
ष्वेष॒मा व॒दोर्ज॒मा वद॑ द्यु॒मद्व॑दत व॒यं – 1.1.5.2

अ॒द्रिः । अ॒सि । वा॒नस्प॒त्यः । सः । इ॒दम् । दे॒वेभ्यः॑ । ह॒व्यम् ।
सु॒शमि॑ । शमि॒ष्व । इ॒षम् । आ । व॒द । ऊ॒र्जम् । आ । व॒द ।
द्यु॒मत् । व॒दत॑ । व॒यम् ।

17. अ॒पा॒ग्ने ऽग्नि॒मामा॑दं जहि॒ निः – 1.1.7.1

उ॒प । अ॒ग्ने । अ॒ग्निम् । आ॒माद॑म् । ज॒हि । निः ।

18. व॒रत॑ इ॒न्द्रवा॒यू वि मुञ्च॑तां ॥ – 1.1.7.2

व॒रते॑ । इ॒न्द्रवा॒यू । वि । मुञ्च॑ताम् ॥

19. श्र॒पय॑तु व॒र्षि॒ष्ठे अ॒धि ना॒के – 1.1.8.1

अ॒धि । ना॒के॑ । = (अ॒धि ना॒के ना॒के ऽद्ध्य॑धि ना॒के॑)

Note: PS 11.16 there is no elision after word/padam- var.ShiShThe

20. मू॒लं मा हि॑ ऽसि॒षम॑प॒हतो॒ऽरुः – 1.1.9.1

मू॒लम् । मा । हि॑ ऽसि॒षम् । अ॒प॒हतः॑ । अ॒रुः॑ । पृ॒थि॒व्यै ।

21. तमतो मा मौगररुस्ते – 1.1.9.2 & 1.1.9.3

मा । मौक् । = (मा मौङ् मौङ् मा)

22. कर्म कृण्वन्ति वेधस ऋतमस्यृतसदनमस्यृतश्रीरसि
धा असि स्वधा अस्युर्वी चासि वस्वी चासि पुरा – 1.1.9.3

पदानि – कर्म । कृण्वन्ति । वेधसः । ऋतम् । असि । ऋतसदनम् ।
असि । ऋतश्रीः । असि । धाः । असि । स्वधा । असि ।
उर्वी । च । असि । वस्वी । च । असि । पुरा ।

Ghana Vaakyam not given here in GS, but taken from Jata
& Ghanan DarpaNam – JD 55/ GD 76

पदानि – असि । उर्वी । च ।

घन पूर्व पदानि – अस्यि उर्वी उर्वी असि असि उर्वी च च
उर्वी असि असि उर्वी च ।

घन वाक्यम् – अस्युर् व्यूर् व्यस्यस्युर्वी च चोर्व्यस्य स्युर्वी च ।

23. तेजसा निष्टपामि – 1.1.10.1

तेजसा । निरिति । तपामि । = (निर् निष्टेजसा)

Note : PS 6.5 't' followed by niH becomes 'ShT' (in both order)

24. सपलदंभनमदब्धासो अदाभ्यं ॥ (अलोपम्) – 1.1.10.2

सपलदम्भम् । अदब्धासः । अदाभ्यम् ॥

Note: PS 11.16 there is no elision after word/padam- adabdhAsaH

25. चक्षु॑षा॒ऽव॑क्षे सु॒प्रजा॒स्त्वाय॒ तेजो॑ऽसि तेजो॑ऽनु प्र ह्यग्नि॑स्ते

1.1.10.3

(अनु॑ । प्रेति॑) = (प्राण्वनु॑)

चक्षु॑षा । अव॑ । ईक्षे॑ । सु॒प्रजा॒त्वाय॑ । तेजः॑ । अ॒सि । तेजः॑ ।

अनु॑ । प्रेति॑ । इ॒हि । अ॒ग्निः ।

PS 7.5 'n' followed by pra becomes N even when 'a' intervenes

26. ऊ॒र्ग्व॑व ब॒र्हि॒ष॒द्भ्य॑ ऊ॒र्जा पृ॒थि॒वीं – 1.1.11.1

ऊ॒र्क् । भ॒व । ब॒र्हि॒ष॒द्भ्यः॑ । ऊ॒र्जा । पृ॒थि॒वीम् ।

27 यज॑मानस्य परि॒धि॒रिड॑ ईडितः – 1.1.11.2

यज॑मानस्य । परि॒धिः । इडः॑ । = (इड॑स्परिधिः)

Ghana Vaakyam not given here in GS, but taken from Jata
& Ghanan DarpaNam –GD 40-ref PS 8.23 visargam aH followed by 'p'

प॒दानि॑ – यज॑मानस्य । परि॒धिः । इडः॑ ।

घन॑ पूर्वं प॒दानि॑ – यज॑मानस्य परि॒धिः परि॒धिः यज॑मानस्य

यज॑मानस्य परि॒धिः इडः॑ इडः॑ परि॒धिः यज॑मानस्य ।

घन॑ वाक्यम् – यज॑मानस्य परि॒धिः परि॒धिर् यज॑मानस्य यज॑मानस्य

परि॒धि रिड॑ इड॑ स्परि॒धिर् यज॑मानस्य यज॑मानस्य परि॒धि रिडः॑ ।

पदानि – परिधिः । इडः । ईडितः ।

घन पूर्व पदानि – परिधिः इडः इडः परिधिः परिधिः इडः

ईडितः ईडितः इडः परिधिः परिधिः इडः ईडितः ।

घन वाक्यम् – परिधि रिड इड स्परिधिः परिधि रिड ईडित

ईडित इड स्परिधिः परिधि रिड ईडितः ।

28. अग्ने बृहन्तमद्ध्वरे विशो = 1.1.11.2 (alopam)

अग्ने॑ । बृ॒हन्त॑म् । अ॒द्ध्व॒रे । वि॒शः । = (अद्ध्वरे अद्ध्वरे)

29. जुह्वेह्यग्निस्त्वा ह्वयति देवयज्याया उपभृदेहि देवः – 1.1.12.1

जुहु॑ । आ । इ॒हि । अ॒ग्निः । त्वा । ह्व॒यति॑ । दे॒व॒य॒ज्या॒यै॑ । उप॑भृत् ।
आ । इ॒हि । दे॒वः ।

30. अग्नाविष्णू मा वामव क्रमिषं वि जिहाथां मा मा सं ताप्तं –

1.1.12.1

अग्ना॑विष्णू । वा॒म् । अ॒व । क्र॒मि॒षम् । वि । जि॒हा॒था॒म् । मा ।
मा । स॒म् । ता॒प्तम् ।

31. ऊर्ध्वो अद्ध्वरो दिविस्पृश – 1.1.12.1 = (अद्ध्वरो अद्ध्वरः)

ऊ॒र्ध्वः । अ॒द्ध्व॒रः । दि॒वि॒स्पृ॒शम् ।

32. दु॒श्च॒रि॒ता॒दा॒ मा॒ सु॒च॒रि॒ते॒ भ॒ज – 1.1.12.1

दु॒श्च॒रि॒ता॒त् । ए॒ति॒ । मा॒ । सु॒च॒रि॒ते॒ । भ॒ज॒ ।

33. प्र॒स॒वे॒नो॒द्ग्रा॒भे॒णो॒द॒ग्र॒भी॒त् ।

अ॒था स॒प॒त्ना॒ꣳ इ॒न्द्रो॑ मे॒ नि॒ग्रा॒भे॒णा॒ध॒राꣳ अ॒कः॑ ॥ – 1.1.13.1

प्र॒स॒वे॒न । उ॒द्ग्रा॒भे॒ण । उ॒त् । अ॒ग्र॒भी॒त् ॥ अ॒थ । स॒प॒त्ना॒न् । इ॒न्द्रः॑ ।
मे॒ । नि॒ग्रा॒भे॒ण । अ॒ध॒रा॒न् । अ॒कः॑ ॥

अ॒थ । स॒प॒त्ना॒न् । = (स॒प॒त्नाꣳ अ॒थाथ॑)

अ॒ध॒रा॒न् । अ॒कः॑ ॥ (अ॒ध॒राꣳ अ॒ध॒रा॒न् । अ॒क॒र॒कः॑ ।)

Ref PS 9.22 - n to gm rule before vowel

34. अ॒था स॒प॒त्ना॒नि॒न्द्रा॒ग्नी॑ मे॒ – 1.1.13.1

अ॒थ । स॒प॒त्ना॒न् । इ॒न्द्रा॒ग्नी॑ । मे॒ । = (स॒प॒त्ना॒न॒था॒था॑)

35. ने॒देष॑ त्वद॒प॒चे॒त॒या॒तै – 1.1.13.2

न । इ॒त् । ए॒षः॑ । त्वत् । अ॒प॒चे॒त॒या॒तै ।

36. अ॒ग्ने ऽद॒ब्धा॒यो ऽशी॑त॒त॒नो पा॒हि – 1.1.13.3

अ॒ग्ने॑ । अ॒द॒ब्धा॒यो । अ॒शी॑त॒त॒नो । पा॒हि ।

(अ॒द॒ब्धा॒यो ऽद॒ब्धा॒यो अ॒शी॑त॒त॒नो अ॒शी॑त॒त॒नो अ॒द॒ब्धा॒यो अ॒ग्ने अ॒ग्ने)

37. उ॒भा वा॒मिन्द्रा॑ग्नी –(अलोप अनुवाकम्)–1.1.14.1 to 1.1.14.4

38. अ॒श्रव॑ꣳ हि भू॒रिदा॑वत्तरा वां वि॒जामा॑तुरु॒त वा घा॑ स्या॒लात् ।

1.1.14.1

अ॒श्रव॑म् । हि । भू॒रिदा॑वत्तरा । वा॒म् ॥ वि॒जामा॑तुः । उ॒त । वा॒ । घ॒ ।
स्या॒लात् ॥

39. उ॒भा हि वाꣳ सु॒हवा॑ जो॒हवी॑मि – 1.1.14.2

उ॒भा । हि । वा॒म् । सु॒हवा॑ । जो॒हवी॑मि ।

40. व॒यमु॑ त्वा पथ॑स्पते॒ रथं॑ – 1.1.14.2

व॒यम् । उ॒ । त्वा॒ । पथः॑ । प॒ते । रथ॑म् ।

Note the rules for 'u' as separate padam. Refer to your Guru. Normally between u and following vowel 'v' is added- u+u becomes uvu. But u becomes v after 'a' and 'A'. u+u becomes 'U' (long); for example before tat, tasmAt, vayam, tam. Refer to PS Section 5 for elongation of 'U' before s and specific set of words in terms of elongation rules in Section 3 in PS.

41. पथ॑स्पथः परि॑पतिं व॒चस्या॑ का॒मेन॑ कृ॒तो –(कम्पम्) – 1.1.14.2

परि॑पतिम् । व॒चस्या॑ । का॒मेन॑ । कृ॒तः । अ॒भि । आ॒नट् । अ॒र्कम् ॥

42. गा॒मश्चं॑ पोष॑यित्त्वा स नो॑ – 1.1.14.2

गा॒म् । अ॒श्वम् । पो॒षयि॑त्नु । आ । सः । नः॑ ।

43. सेदु होता सो अद्ध्वरान्त् स ऋतून् – 1.1.14.4

(Ghana given in GS)

पदानि – सः । इत् । उ ।

घन पूर्व पदानि – सः इत् इत् सः सः इत् उ उ इत्

सः सः इत् उ ।

घन वाक्यम् – सेदिथ् स सेदु वु विथ् स सेदु ।

पदानि – इत् । उ । होता ॥

घन पूर्व पदानि – इत् उ उ इत् इत् उ होता ॥ होता ॥ उ इत् इत्
उ होता ॥

घन वाक्यम् – इदु वु विदिदु होता होत विदिदु होता ॥

Ghana Vaakyam is also given in GD 49 but not
matching with what is in GS

इदु वु विदिदु होता होता विदिदु होता

पदानि – उ । होता ॥ सः ।

घन पूर्व पदानि – उ होता ॥ होता ॥ उ उ होता ॥ सः सः होता ॥
उ उ होता ॥ सः ।

घन वाक्यम् – उ होता होत वु होता स स होत वु होता सः ।

44. महि॑षी॒व त्व॒द्र॒यिस्त्व॒द्वाजाः – 1.1.14.4

महि॑षी । इ॒व । त्वत् । र॒यिः । त्वत् । वाजाः॑ । = (रयी रयिः)

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

45. दे॒वो वः॑ स॒विता॑ प्रा॒र्पय॑तु – 1.1.1.1

दे॒वः । वः॑ । स॒विता॑ । प्र । अ॒र्पय॑तु ।

46. मौ॒गर॒रुस्ते॑ दि॒वं – 1.1.9.3

मौक् । अ॒रुः । ते॑ । दि॒वम् ।

47. भु॒वन॑म॒सि वि॑ प्र॒थस्व॑ - 1.1.12.1

भु॒वनम् । अ॒सि । वि॑ । प्र॒थस्व॑ ।

----- प्रथम काण्डे प्रथमः प्रश्नः समाप्तः ----

=====

1.2 प्रथमकाण्डे द्वितीयः प्रश्नः – (अग्निष्टोमे क्रयः)

Section 1 - General panchaati

1. सत्यधर्माणो अद्ध्वरे यद् वः—(अलोपम्)— 1.2.1.2

2. अधिपतिरसीह मा सन्तं पाहि ॥ 1.2.1.2

3. स्वाहर्खसामयोः शिल्पे स्थस्ते वामा रभे ते मा पातमास्य
यज्ञस्योदृच इमां – 1.2.1.2

4. रुहेमोर्गस्याङ्गिरस्यूर्णम्रदा ऊर्जं मे यच्छ पाहि मा मा मा हिंसी
– 1.2.2.2 (This ghanam is as per GS. mA not dvipadam due
to swara bheda/difference)

4.1. पदानि – पाहि मा मा

4.1. घन पूर्व पदानि – पाहि मा मा पाहि पाहि मा मा मा मा पाहि
पाहि मा मा ।

4.1 घन वाक्यम् – पाहि मा मा पाहि पाहि मा मा मा मा पाहि
पाहि मा मा ।

4.2. पदानि – मा मा मा

4.2. घन पूर्व पदानि – मा मा मा मा मा मा मा मा मा
मा मा मा ।

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे द्वितीयः प्रश्नः (1.2)

4.2. घन वाक्यम् – मा मा मा मा मा मा मा मा मा मा मा मा ।

4.3 पदानि – मा मा हि॒सीः

4.3 घन पूर्व पदानि – मा मा मा मा मा मा हि॒सीः हि॒सीः
मा मा मा मा हि॒सीः ।

4.3 घन वाक्यम् – मा मा मा मा मा मा हि॒सीर् हि॒सीर् मा
मा मा मा हि॒सीः ।

5. वनस्पतिरू॒र्ध्वो मा पा॒ह्योदृ॒चः स्वाहा – 1.2.2.3

6. विश्वे दे॒वा अ॒भि मा॒माऽव॒वृ॒त्रन् पू॒षा – 1.2.3.2

(This ghanam is as per GS)

पदानि – अ॒भि मा॒म् आ ।

घन पूर्व पदानि – अ॒भि मा॒म् मा॒म् अ॒भि अ॒भि मा॒म् आ आ
मा॒म् अ॒भि अ॒भि मा॒म् आ ।

घन वाक्यम् – अ॒भि मा॒म् मा म॑भ्य॒भि मा मा मा म॑भ्य॒भि मा॒मा ।

पदानि – मा॒म् आ । अ॒व॒वृ॒त्रन् ।

घन पूर्व पदानि – मा॒म् आ आ मा॒म् मा॒म् आ अ॒व॒वृ॒त्रन्
अ॒व॒वृ॒त्रन् आ मा॒म् मा॒म् आ अ॒व॒वृ॒त्रन् ।

घन वाक्यम् – मामा माम् मा मा ऽववृत्रन्नववृत्रना माम्
मामा ऽववृत्रन् ।

7. रास्वेयथ् सोमा ऽऽ*भूयो भर – 1.2.3.2

8. वि राधि माऽहमायुषा – 1.2.3.2

9. देवीरापो अपां नपाद्यः – 1.2.3.3

10. तं चो माऽव क्रमिषमच्छिन्नं- 1.2.3.3

11. पुरएता ते अस्त्वथेमव स्य वर आ पृथिव्या – 1.2.3.3

12. एदमगन्म देवयजनं – 1.2.3.3

13. अरुहमग्ने रक्षणः कनीनिकां – (कम्पम्) – 1.2.4.1

14. अस्यदिति-रस्युभयतश्शीर्ष्णी सा नः – 1.2.4.2

15. वमच्छेहीन्द्राय सोमञ् – 1.2.4.2

16. पुनरेहि सह रय्या ॥ – 1.2.4.2

17. सं देवि देव्योर्वश्या पश्यस्व – 1.2.5.2

18. अञ्शुना ते अञ्शुः – 1.2.6.1 (lopam)

ते ऽञ्शुना ऽञ्शुना

19. मदाय रसो अच्युतो ऽमात्योऽसि – 1.2.6.1

अच्युतः । अमात्यः । = (अमात्यो ऽमात्यो, अच्युतो ऽच्युतः)

20. प्रजास्त्वामनु प्राणन्तु – 1.2.6.1 (प्र अनु + अनु = प्राण्वनु)

21. इन्द्रस्योरु मा विश दक्षिण – 1.2.7.1

22. सोमक्रयणास्तान् रक्षध्व – 1.2.7.1

23. उदायुषा स्वायुषोदोषधीनाञ् – 1.2.8.1

24. उदस्थाममृताञ् अनु । – 1.2.8.1 = (अममृताञ् अमृतान्)

25. सम्राड् विश्वेत्तानि वरुणस्य 1.2.8.1

26. सोममद्रावुदु त्यं जातवेदसं – 1.2.8.2

(This ghanam is as per GS)

26.1 पदानि – अद्रौ॑ । उत् । उ ।

घन पूर्व पदानि – अद्रौ॑ उत् उत् अद्रौ॑ अद्रौ॑ उत् उ उ उत्

अद्रौ॑ अद्रौ॑ उत् उ ।

घन वाक्यम् – अद्रा॑ वु दु दद्रा॑ वद्रा॑ वु दु वु वु दद्रा॑ वद्रा॑ वु दु ।

26.2 पदानि – उत् । उ । त्यम् ।

घन पूर्व पदानि – उत् उ उ उत् उत् उ त्यम् त्यम् उ उत् उत् उ त्यम् ।

घन वाक्यम् – उ दु वु वु दु दु त्यम् त्यमु वु दु दु त्यम् ।

26.3 पदानि – उ । त्यम् । जातवेदसम् ।

घन पूर्व पदानि – उ त्यम् त्यम् उ उ त्यम् जातवेदसम्
जातवेदसम् त्यम् उ उ त्यम् जातवेदसम् ।

घन वाक्यम् – उ त्यम् त्यमुवु त्यम् जातवेदसम् जातवेदसम्
त्यमुवु त्यम् जातवेदसम् ॥

27. उ॒स्रावे॑तं धू॒र॒षा॒हा॒व॒न॒श्रू – 1.2.8.2

28. अ॒शु॒र॒शु॒स्ते॑ दे॒व सो॒माऽऽप्या॑य॒ता – 1.2.11.1

अ॒शु॒र॒शुः । ते॒ । = (ते ते अशुरशः)

29. इन्द्रा॑यै॒क॒ध॒न॒वि॒द आ॑ तु॒भ्य॒मिन्द्रः॑ – 1.2.11.1

30. सु॒त्याम॑शी॒ये॒ष्टा रा॑यः – 1.2.11.1

ए॒ष्टः = (ए॒ष्टरे॑ष्टर) (PS 8.8 eShTaH visargam = 'r')

31. या ते॑ अ॒ग्ने॒ऽया॑श॒या र॒जा॒श॒या ह॒रा॒श॒या – 1.2.11.2

32. नामाग्ने॑ अङ्गिरा॑ योऽस्यां॑ पृथिव्या॑मस्यायुषा॑ नाम्नेहि॑
यत्ते॑ऽनाधृष्टं॑ नाम॑ यज्ञियं॑ तेन॑ त्वाऽऽ*दधे॑ऽग्ने अङ्गिरा॑ यो द्वितीय॑स्यां
तृतीय॑स्यां पृथिव्या॑-मस्यायुषा॑ नाम्नेहि॑ यत्ते॑ऽनाधृष्टं- 1.2.12.1

Ghanan as per GS (PS 11.6 angiraH does not elide)

32.1 पदानि – अग्ने॑ । अङ्गिरः॑ । यः ।

घन पूर्व पदानि – अग्ने॑ अङ्गिरः॑ अङ्गिरः॑ अग्ने॑ अग्ने॑ अङ्गिरः॑
यः यः अङ्गिरः॑ अग्ने॑ अग्ने॑ अङ्गिरः॑ यः ।

घन वाक्यम् – अग्ने॑ अङ्गिरो॑ अङ्गिरो॑ ऽग्ने॑ ऽग्ने॑ अङ्गिरो॑ यो यो
अङ्गिरो॑ ऽग्ने॑ ऽग्ने॑ अङ्गिरो॑ यः ।

33. असि॑ रायस्पोषवनिः॑ स्वाहा – 1.2.12.2

(रायस्पोषवनी॑ रायस्पोषवनिः॑)

(elongation of only vowel sound followed by 'r')

34. सि॒ङ्हीर॑सि॒ महि॒षीर॑स्युरु॒ प्रथस्वो॑रु – (कम्पम्) – 1.2.12.2

35. सि॒ङ्हीर॑स्या॒ वह॑ दे॒वान्दे॑वयते – 1.2.12.3

36. भू॒तेभ्य॑स्त्वा वि॒श्वायु॑रसि – 1.2.12.3

त्वा॑ । वि॒श्वायुः॑ = (विश्वायुष्ट्वा॑)

(Refer PS 6.5 - AyuH followed by 't' becomes ShT)

37. एक॑ इ॒न्मही॑ दे॒वस्य॑ – 1.2.13.1

38. कृ॒णु॒ष्व पा॒जः – (अलोप अनुवाकम्) - 1.2.14.1

39. आ प्र य॒च्छ दक्षि॒णादो॒त स॒व्यात् । (1.2.13.2 & 3)

40. या॒हि रा॒जे॒वाम॒वाꣳ इ॒भेन॑ । – 1.2.14.1

अम॑वान् = (अमवाꣳ अमवान्)

41. अस्ता॑ऽसि वि॒द्ध्य र॒क्षस॑ स्तपि॒ष्ठैः – 1.2.14.1

42. यो अ॒न्त्यग्ने॑ मा॒किष्टे॑ – 1.2.14.2

अ॒न्ति॑ । अ॒ग्ने॑ = (अन्त्यग्ने ऽग्ने, ऽग्ने अन्त्यग्ने)

43. प्र॒त्या ऽऽत॑नु॒ष्व न्यमि॒त्राꣳ ओष॑तात् – 1.2.14.2

अ॒मि॒त्रान् । = (अमित्राꣳ अमित्रान्) (Refer PS 9.21)

44. प्र॒तिवि॒द्ध्य॒ाद्ध्य॒स्मदा॒विष्कृ॑णुष्व – 1.2.14.2

45. उप॒त्मन् दोषा॑वस्त दी॒दिवाꣳस॒मनु॑ द्यून् । – 1.2.14.4

46. सु॒मन॑सः स॒पेमा॒भि द्यु॒म्ना – 1.2.14.4

स॒पेम॑ । अ॒भी । = (अभ्यभिषपेम) (Refer PS 6.4 preposiiton aBi followed by 's' becomes Sh in a padam without Swaram.)

47. नि॒षद्या॑ऽग्ने तव नः पा॒न्त्वमू॒र – 1.2.14.5 = (अग्ने ऽग्ने)

48. र॒रक्ष॑तान्त् सु॒कृ॒तो – (तान् = (ताꣳ स्तान्) – 1.2.14.5
[Refer PS 6.14 'tAn' followed by 't' becomes (gg)st]

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे द्वितीयः प्रश्नः (1.2)

49. इ॒द्रि॒पवो॑ ना ह॑ दे॒भुः ॥ 1.2.14.5,&1.1.14.6

50. अ॒या ते॑ अ॒ग्ने स॒मि॒धा – 1.2.14.6

51. र॒क्ष॒से ह॒न्त॒वा उ॑ । म॒दे चि॒दस्य॑ प्र॒रुज॑न्ति – 1.2.14.7

=====

Section 2- Katina Ghana panchaati

51. पा॒त॒मा॒स्य य॒ज्ञस्यो॒दृच॑ – 1.2.2.2

52. मा मा हि॒प्सीः॑ कृ॒ष्यै – 1.2.2.3

53. य॒ज्ञेष्वी॒द्यः ॥ – 1.2.3.2

54. अ॒श्शु॒रश्शु॒स्ते दे॒व – 1.2.11.1

----- प्रथम काण्डे द्वितीयः प्रश्नः समाप्तः ----

=====

1.3 प्रथमकाण्डे तृतीयः प्रश्नः –(अग्निष्टोमे पशुः)

Section 1 - General panchaati

1. विश्व॑जनस्य॑ छाया॑ परि॑ त्वा = (परिच्छाया) – 1.3.1.2
(pari+CĀyA- augmented with c before C)

2. अजो॑ऽस्येकपा॑द॒हिरसि॑ – (कम्पम्) – 1.3.3.1

3. अन्य॑कृतेभ्य॑ उरु॑ यन्ता॑ऽसि – (कम्पम्) – 1.3.4.1

4. अदि॑त्याः सदो॑ऽस्यदि॑त्याः सद॑ आ सी॑दैष वो॑ देव॑ सवि॑तः

देव॑ । सवि॑तः । = (सवितर् देव) 1.3.4.2

(Refer PS 8.8 savitaH , visargam is 'r')

5. राय॑स्पोषेण॑ नमो॑ दे॒वेभ्यः॑ – 1.3.4.2

पोषे॑ण । नमः॑ । = (नमस्पोषेण)

(Refer PS 8.28 – aH sound followed by po visargam becomes 's')

6. मय्य॑भू॒देषा॑ सा त्वयि॑ – 1.3.4.3

7. अत्य॑न्या॒नगां॑ नान्या॑नुपा॒ गाम॑र्वाक्त्वा – 1.3.5.1

8. पृथि॑वीमुपरेण॑ दृ॒ह ते ते॑ धामा॑न्यु॒श्मसी॑ – 1.3.6.1

9. अत्रा॑ह तदु॒रुगा॑यस्य – 1.3.6.2

10. मा दे॒वानां॑ मिथु॒या क॑र्भा॒गधेयं॑ ॥ – 1.3.7.2

11. य॒ज्ञप॑तिं प्रि॒यधाऽऽ वि॒शत॑ – 1.3.8.1

प्रि॒यधा॑ । आ । वि॒शत॑ । (त्रि क्रमम्)

12. नम॑स्त आ॒तानाऽन॑र्वा प्रेहि॑ – 1.3.8.2

13. या ते॑ प्रा॒णाञ्छु॑ग्जगाम॑ – 1.3.9.1

14. वा॒यो वी॑हि स्तो॒काना॑ – 1.3.9.2

15. ह॒विष्म॑तीरि॒मा आ॑पो ह॒विष्मा॑न् दे॒वो अ॑ध्व॒रो

ह॒विष्मा॑ आ वि॒वास॑ति ह॒विष्मा॑ अस्तु॑ सूर्यः॑ ॥ – 1.3.12.1

(Refer PS 9.21 for change of 'n' to (gm) before vowel)

16. रा॒जन्ने॑ह्यव रो॒ह मा॑ भे॒र्मा सं॑ – 1.3.13.1

17. कार्.षि॑रस्यपा॒ष्पां – 1.3.13.2

18. त्वम॑ग्ने रु॒द्रो असु॑रो – (अलोप अनुवाकम्) – 1.3.14.1

19. पुरु॑निष्ठ ऋ॒तावा॑ ध॒र्ता कृ॑ष्टी॒नामु॑त – 1.3.14.1 & 14.2

20. स आ॒युरा॑ ऽगा॒थ्सुर॑भिः – 1.3.14.2 –

21. तवो॑त्य॒श्याम॑ रयि॑ रयि॒वः सु॑वी॒रं । – (कम्पम्) – 1.3.14.3

22. द्यु॒म्नम॑जरा॒जरं॑ ते ॥ – 1.3.14.3

23. वि ही॑मि॒द्धो अ॒ख्यदा॑ रो॒दसी॑ – 1.3.14.2

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे तृतीयः प्रश्नः (1.3)

24. अग्ने॑ रा॒यो नृ॑तमस्य॒ – (लोपम्) – 1.3.14.6

25. च॒र्ष॒णीर॒भ्यासा॑ वा॒जेषु॑ – (कम्पम्) – 1.3.14.7

26. व॒द्मा हि॑ सू॒नो अ॒स्य॒द्मस॒द्मा च॒क्रे – 1.3.14.7

27. अज॑स्रमिन्धा॒न ए॒नं – 1.3.14.5

अज॑स्रम् । इ॒न्धा॒नः । = (इ॒न्धानो॑ ऽजस्रम्)

28. रा॒जेव॑ जे॒रवृ॑के क्षे॒ष्यन्तः॑ ॥ – 1.3.14.7

29. अ॒ग्निः शु॒चि॒व्रत॑तमः॒ – (शुचि॒व्रत॑तमो ऽग्निः) 1.3.14.8

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

30. ह॒वि॒ष्मती॑रि॒मा आ॒पो ह॒वि॒ष्मान्॑ – 1.3.12.1

31. च॒र्ष॒णीर॒भ्यासा॑ वा॒जेषु॑ सा॒सह॑त् ॥ – 1.3.14.7

----- प्रथम काण्डे तृतीयः प्रश्नः समाप्तः ----

=====

1.4 प्रथमकाण्डे चतुर्थः प्रश्नः–(सुत्यादिने कर्तव्या ग्रहाः)

Section 1 - General panchaati

1. यज॑माना॒योरु॒ रा॒या कृ॒द्ध्य॑धि – 1.4.1.2

2. हि॒ ऽसि॑ष्टं प्रा॒गपा॒गुद॑ग॒धरा॑क् – 1.4.1.2

3. कृ॒धि वि॒श्वेभ्य॑स्वा – 1.4.2.1

कृ॒धि । वि॒श्वेभ्यः॑ । = (विश्वेभ्य स्कृधि)

(Refer PS 8.25 visarga sound aH followed by kRudhi)

4. मन॑स्त्वा ऽष्टू॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्विहि॒ स्वाहा॑ त्वा–(कम्पम्) – 1.4.2.1

5. द्या॒वापृ॑थि॒वी अ॒न्तरु॑र्वन्त॒रि॒क्षम् – (कम्पम्) – 1.4.3.1

6. मन॑स्त्वा ऽष्टू॒र्वन्त॑रि॒क्षम॑न्विहि – (कम्पम्) – 1.4.3.1

7. उप॑ प्र॒योभि॑रा ग॒तमि॑न्द॒वो वा॒मुश॑न्ति हि ॥ – 1.4.4.1

8. उपो॑ ते अ॒न्धो म॑द्यम् – (अन्धो ऽन्धः) - 1.4.4.1

9. ममे॒दिह॑ श्रु॒तं ह॑वं । – 1.4.5.1

10. अ॒श्विना॑वे॒ह ग॑च्छ॒तं । 1.4.7.1

11. ए॒काद॑श स्था॒ऽप्सु॑ष॒दा अ॒प्सु॑ष॒दः = (अ॒प्सु॑ष॒दो ऽप्सु॑ष॒दः)

1.4.10.1

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे चतुर्थः प्रश्नः (1.4)

-
12. जनानामासन्ना पात्रं – 1.4.13.1
-
13. अच्युताना-मच्युतक्षित्तम एषः- (लोपम्) - 1.4.13.1
14. सꣳसर्पोऽस्यहस्पत्याय त्वा ॥ – 1.4.14.1
-
15. इन्द्राग्नी आ गतꣳ सुतं गीर्भिर्नभः – 1.4.15.1
-
16. नेन्द्र सश्चसि दाशुषे । उपोपेन्नु मघवन् – 1.4.22.1
-
17. अग्न(3) इ पत्नीवा(3): – [अग्न(3) अग्न(3) इ] – 1.4.27.1
-
18. उत्तिष्ठन्नोजसा सह पीत्वा शिप्रे अवेपयः । – 1.4.30.1
-
19. वाममु श्रो दिवेदिवे वामम् – 1.4.23.1
-
20. शविष्ठ धृष्णवा गहि । आ त्वा पृणक्तु – 1.4.39.1
-
21. रक्षा माकिर्नो अघश – (लोपम्) – (माकी रक्ष रक्षा) 1.4.24.1
(Refer PS 3.8 elongation of vowel – rakSha to rakshA)
-
22. देव भूरेरया धिया वामभाजः – 1.4.23.1
-
23. ईयुष्टे ये पूर्वतराम् – 1.4.33.1
(Refer PS 6.5 lyuH followed by te becomes ShTe)
-
24. अस्माभिरू नु प्रतिचक्ष्याऽभूदो ते यन्ति – 1.4.33.1
-
25. आ तिष्ठ वृत्रहन् रथं – (वृत्रहन्तिष्ठ) - 1.4.37.1
-
26. इन्द्रमिद्धरी वहतोऽप्रतिधृष्टशवसं – 1.4.38.1
-

27. कृ॒णु॒हि वि॒श्वतो॑ नः ॥ – (वि॒श्वत॑ स्क्कृ॒णु॒हि) – 1.4.42.1

28. वो रू॒पम॒भ्यैमि॑ वय॒सा वयः॑ । - 1.4.43.2

29. वि भ॒जतु॑ व॒र्षि॒ष्ठे अ॒धि नाके॑ ॥

ए॒तत्ते॑ अ॒ग्ने रा॒ध ऐ॒ति सोम॑च्यु॒तं तन्मि॒त्रस्य॑ प॒था न॒य॒र्तस्य॑

प॒था प्रे॒त च॒न्द्रद॑क्षिणा – 1.4.43.2

(अ॒धि नाके॑ नाके ऽध्य॒धि नाके॑)

30. धा॒ता रा॒तिः – (अ॒लोप॑म् अ॒नुवा॑कम्)

धा॒ता । रा॒तिः । = (रा॒ती रा॒तिः) - 1.4.44.1

31. प्र॒यति॑ य॒ज्ञे अ॒स्मिन्न॒ग्ने हो॒तार॑मवृ॒णीम॒हीह॑ ।

ऋ॒ध॒गया॑डृ॒ध॒गु॒ताऽश॑मि॒ष्टाः – 1.4.44.2

अ॒स्मिन् । अ॒ग्ने । = (अ॒ग्ने ऽग्ने॑ अ॒स्मिन्)

32. वि॒श्वेऽस्मे॑ ध॒त्त व॒सवो॑ व॒सूनि॑ ॥

या॒नाऽव॑ह उ॒शतो॑ दे॒व दे॒वान् ता॑न् प्रे॒रय॑ स्वे अ॒ग्ने स॒धस्थे॑ ।

1.4.44.2 & 1.4.44.3

अ॒ग्ने । स॒धस्थे॑ । = (स॒धस्थे॑ ऽग्ने॑ अ॒ग्ने स॒धस्थे॑)

33. पन्थामन्वे॑त॒वा उ॑ । अ॒पदे॑ पा॒दा प्र॒तिधा॑तवेऽक॒रुताऽप॑व॒क्ता
हृ॒द्यावि॑धश्चि॒त् ॥ – 1.4.45.1

34. अ॒पा॒न्नपा॑त् प्र॒तिर॑क्ष॒न्नसु॑र्यं – 1.4.45.1

35. स॒मु॒द्रे ते॑ हृ॒दय॑म॒प्स्वन्तः॑ । – (कम्पम्) - 1.4.45.2

36. त्वा य॒ज्ञप॑ते ह॒विर्भिः॑ । – 1.4.45.2

य॒ज्ञप॑ते । ह॒विर्भिः॑ । = (ह॒विर्भिर्. ह॒विर्भिर्. य॒ज्ञप॑ते य॒ज्ञप॑ते ह॒विर्भिः॑)

37. दे॒वकृ॑त॒मेनो॑ऽया॒डव॑ म॒र्त्यैर्म॒र्त्यकृ॑तमु॒रोरा॑ नो दे॒व रि॒षस्पा॑हि – 1.4.45.2

38. ए॒धोऽस्ये॑धिषी॒महि॑ स॒मिद॑सि – 1.4.45.3

39. यस्त्वा हृ॒दा – (अलोप अनुवाकम्) – 1.4.46.1

40. म॒न्यमा॑नो ऽम॒र्त्यं म॒र्त्यो जो॑हवीमि । – 1.4.46.1

अ॒म॒र्त्यम् । म॒र्त्यः । = (म॒र्त्यो अ॒म॒र्त्यम्)

41. जा॒तवे॑द उ॒ लो॒कम॑ग्ने कृ॒णवः॑ स्यो॒नं । – 1.4.46.1

42. त्वे सु पु॒त्र श॒वसो॑ऽवृ॒त्रन् – 1.4.46.1

43. न त्वामि॒न्द्राति॑ रिच्यते ॥ – 1.4.46.1

44. यदी॒ष् स॒बाधः॑ पि॒तरं॑ – 1.4.46.2

45. अ॒पो अ॒न्व॒चा॒रि॒षं – 1.4.46.2

46. हि॒क॒म॒स्य॒ग्ने वि॒भा॒व॒सुः । – 1.4.46.2

47. अ॒यं नो अ॒ग्नि॒र्व॒रि॒वः कृ॒णोतु – 1.4.46.3

अ॒यम् । नः । = (नो ऽयमयम्)

अ॒ग्निः । व॒रि॒वः । = (वरिवो वरिवो अग्निः)

48. उ॒द॒ग्ने शु॒च॒य॒स्त॒व वि ज्यो॒ति॒षा ॥ – 1.4.46.3

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

49. सो॒मः पि॒ब॒तु य॒त्ते – 1.4.1.2

50. अ॒यं वाँ मि॒त्रा॒व॒रु॒णा – 1.4.5.1

51. क॒दा च॒न स्त॒री॒र॒सि – 1.4.22.1

52. वा॒म॒म॒द्य स॒वि॒त॒र्वा॒म॒मु – 1.4.23.1

53. ई॒यु॒ष्टे ये पू॒र्व॒त॒रा॒म॒प॒श्यन् – 1.4.33.1

54. वो रू॒प॒म॒भ्यै॒मि व॒य॒सा व॒यः । – 1.4.43.2

55. अ॒नु मा॒र्षु त॒नु॒वो य॒द्वि॒लि॒ष्टं ॥ – 1.4.44.2

----- प्रथम काण्डे चतुर्थः प्रश्नः समाप्तः ----

=====

1.5 प्रथमकाण्डे पञ्चमः प्रश्नः – (पुनराधानं)

Section 1 - General panchaati

1. वसु सं न्यदधतेदमु नो भविष्यति यदि – 1.5.1.1

2. तदस्य सहसाऽऽदिथ्सन्त सोऽरोदीघदरोदीत् – 1.5.1.1

3. अदक्षिण्यमश्रुजं हि यो बर्हिषि – 1.5.1.2

4. भाग्यसान्यथ व इदमिति - 1.5.1.2

5. तं पूषाऽऽधत्त तेन – (त्रि क्रमम्) – 1.5.1.2

तम् । पूषा । आ । अधत्त । तेन ।

6. तं त्वष्टाऽऽधत्त तेन – (त्रि क्रमम्) – 1.5.1.3

तम् । त्वष्टा । आ । अधत्त । तेन ।

Note: This is given as trikramam based on Vaakyam where ShTA and A seem like udAttam. Actually ShtA has Swaritam and has acquired the udAttam of padam A (eti); so as per rule two 'A' sounds with udAttam are not there. This is **not a trikramam** and has been confirmed with listening to rendering in TTD Channel Jata Paatam and Ghana rendering as in archive.org

7. तं धाताऽऽधत्त तेन – (त्रि क्रमम्) 1.5.1.3

पदानि – तम् । धाता । आ । अधत्त । तेन ।

8. ऋद्धिँ वेद ध्नोत्येव योऽस्यैवं – 1.5.1.3 & 1.5.1.4

9. अथो॒ शान्तिरे॒वास्यै॒षा – 1.5.1.4

10. अब्र॒वीद्यो॒ मद्दे॒वत्य॑ – (घन कम्पम्) – 1.5.1.2

11. सै॒वास्यर्द्धिः॒ सं वै – 1.5.2.2

12. तदकरु॒पां॒शु यजति॑ – 1.5.2.3

13. ए॒काद॒शक॒पाल॒मनु॑ निर्व॒पेद् – (निर् णिः) – 1.5.2.5

PS 7.2 – niH followed by n becomes N

14. नाऽऽ॒र्तिमा॒र्च्छति॑ – 1.5.2.5

15. पि॒तरं॑ च प्र॒यन्त्सु॒वः ॥ (प्रयञ्श्च) 1.5.3.1

16. प्रा॒णाद॒पान॒त्यन्त॑श्चरति – 1.5.3.1

17. वस॒वश्च॑ स॒माभर॑न् ॥ – (समाभरञ्श्च) – 1.5.3.2

18. पुन॑र्नः पाहि वि॒श्वतः॑ ॥ – (विश्वत स्पाहि) – 1.5.3.2

PS 8.23 visargam aH followed by p, visargam becomes 's'

19. अ॒जरं॑ कृ॒त्वा ऽऽध॒त्तेऽथो॑ पू॒तम् – (त्रि क्रमम्)–1.5.4.1.

20. इ॒त्याहा॒प हु॒त ए॒वास्मै॑ – 1.5.4.2

21. बृ॒हस्प॑तिव॒त्यर्चो॑प – 1.5.4.3

ऋ॒चा । उप॑ । = (उपा र्च र्चो)

PS 10.9 - preposition upa becomes upA, Ru become 'r'.

22. अव रुन्धे पुनरूर्जा – 1.5.4.4

रुन्धे । पुनः । = (पुना रुन्धे)

Refer PS 8.17 elongation of vowel sound of visargam before 'r'.

23. यजमानमेवोर्जा च रय्या च – 1.5.4.4

24. उपप्रयन्तो अद्ध्वरं – (अलोप अनुवाकम्) – 1.5.5.1

25. ककुत्पतिः पृथिव्याः - 1.5.5.1

ककुत् । पतिः । पृथिव्याः । = (पृथिव्या स्पतिष् पतिः)

PS 8.23- "iH" visargam becomes Sh before patiH; aH sound 's'.

26. अग्ने देवाँ इहा ऽऽ*वह । – 1.5.5.3

अग्ने । देवान् । = (देवाँ अग्ने ऽग्ने)

27. आयुर्दा अग्नेऽयायुर्मे देहि वर्चोदा अग्नेऽसि

1.5.5.3 & 1.5.5.4 – (अग्ने अग्ने) (alopam)

28. सपत्नदंभनं ँवर्षिष्ठे अधि नाके ॥ – 1.5.5.4

(अधि नाके नाके अध्यधि नाके)

29. अभंः स्थाम्भो वो भक्षीय महः स्थ महो वो भक्षीय

सहः स्थ सहो वो भक्षीयोर्जः स्थोर्जं ँवः – 1.5.6.1

30. योनाविहैव स्तेतो माऽप गात – 1.5.6.1

31. विश्वरूपीरा मोर्जा विशा ऽऽगौपत्येना – 1.5.6.2

32. उप त्वाऽग्ने दिवेदिवे – 1.5.6.2

33. अग्ने त्वं नो अन्तमः । 1.5.6.2 & 1.5.6.3

(अग्ने ऽग्ने) (अन्तमो ऽन्तमः)

PS 11.13 No elision for 'a' of antamaH following naH

34. स्योना मा ऽऽविशतेरा मदः । 1.5.6.3

35. कृणुहि ब्रह्मणस्पते । 1.5.6.3

कृणुहि । ब्रह्मणः । = (ब्रह्मणः कृणुहि)

35. तामाशिषमा शासे ऽमुष्मै – 1.5.6.4

36. एष योऽसामोपप्रयन्तः – 1.5.7.1

37. युनक्त्युपेत्याह प्रजा वै – 1.5.7.1

38. उपैत्यस्य प्रत्नामनु द्युतमित्याह – 1.5.7.1

39. पशवो वै रयिः पशून् – (रयी रयिः) - 1.5.7.2

40. ऋतव ऋतुष्वेव प्रति – 1.5.7.3

41. दम एवास्यैष उप तिष्ठते याच्चैवास्यैषोप तिष्ठते – 1.5.7.4

42. एतया ह स्म वै – 1.5.7.6

43. इ॒त्या॒है॒त॒त्त्व॒म॒सी॒द॒म॒हं॒ भू॒या॒स॒मि॒ति॒ वा॒वै॒त॒दा॒ह॒ त्व॒म॒ग्ने॒
सूर्य॑वर्चा॒ अ॒सी॒त्या॒हा॒ऽऽशि॒ष॒मे॒वै॒ता॒मा॒ शा॒स्ते॒ ॥ – 1.5.7.6

44. अ॒सु॒रा॒णा॒ञ् श॒त॒त॒र्॒हा॒ञ् स्तृ॒ह॒न्ति॒ – 1.5.7.6

45. ता॒दृ॒गे॒व॒ तदा॒यु॒र्दा॒ अ॒ग्ने॒ – (अ॒लो॒प॒म्) – 1.5.7.4

46. वर्चो॑दा॒ अ॒ग्ने॒ऽसि॒ – (अ॒लो॒प॒म्) – 1.5.7.4

47. त॒नू॒पा॒ अ॒ग्ने॒ऽसि॒ – (अ॒लो॒प॒म्) – 1.5.7.4

48. ह्ये॒षो॒ऽग्ने॒ य॒न्मे॒ – (लो॒प॒म्) – 1.5.7.5

49. इ॒त्या॒हा॒म्भो॒ ह्ये॒ता॒ म॒हः॒ – 1.5.8.1

50. आ॒हो॒र्जो॒ ह्ये॒ता॒ रे॒वतीः॒ – 1.5.8.1 & 1.5.8.2

51. इ॒है॒व॒ स्ते॒तो॒ मा॒ऽप॒ गा॒ते॒त्या॒ह॒ – 1.5.8.2

52. इ॒ष्ट॒क॒चि॒द्वा॒ अ॒न्यो॒ऽग्निः॒ प॒शु॒चि॒द॒न्यः॒ स॒हि॒ता॒सि॒ वि॒श्व॒रू॒पी॒रि॒ति॒
व॒थ्स॒म॒भि॒ मृ॒श॒त्यु॒पै॒वैनं॑ ध॒त्ते॒ – (क॒म्प॒म्) – 1.5.8.2

53. गर्॒ह॒प॒त्य॒मु॒प॒ति॒ष्ठ॒त॒ आ॒ऽस्य॒ वी॒रः॒ – 1.5.8.3 & 1.5.8.4

54. इ॒त्या॒ह॒ न॒ स्त॒री॒ञ् रा॒त्रिं॑ – 1.5.8.4

55. द॒धा॒त्य॒स्क॒न्दा॒या॒ग्ने॒ गृ॒ह॒प॒ते॒ – 1.5.8.5

56. हे॒म॒न्ता॒नि॒न्धि॒षी॒ये॒ति॒ वा॒वै॒त॒दा॒ह॒ – 1.5.8.5

57. यस्य पु॒त्रोऽजा॑तः स्यात् तेज॑स्व्ये॒वास्य॑

ब्र॒ह्मव॑र्चसी पु॒त्रो जा॑यते॒ तामा॑शिष॒मा शा॑से ऽमु॒ष्मै – 1.5.8.5

58. रे॒त ए॒व तथ्मि॑ञ्चति॒ प्रैव॑ – (प्र प्र सिञ्चति) – 1.5.9.1

59. रा॒त्रिया॑ अ॒ध्यह॑र॒भि प॒शून् निः–(निर् णिष् पशून्)– 1.5.9.3

60. इ॒ममे॒वाग्नि॑ स्त॒वानि॒ स मा॑ स्तु॒तः – 1.5.9.4

61. सो ऽमुँ॑लो॒कं ग॒त्वा पु॒नरि॒मं लो॒कम॒भ्यद्द॑ध्याय॒थ सः –
(कम्पम्) – 1.5.9.4

62. स॒र्वमा॑यु॒रेत्य॑भि वा ए॒षः – (कम्पम्) – 1.5.9.5

63. तमो॑ रा॒त्रिर्य॑त् – (रात्री रात्रिः) – 1.5.9.6

64. इ॒त्याहु॑र्मनु॒ष्याये॑न्वै योऽह॑र॒ह्राह॑त्याऽथै॒नं

या॑चति॒ स इ॒न्वैत॑मुपा॒र्च्छत्य॑थ॒ कः – 1.5.9.6 (Ghanam as per GS)

64.1 प॒दानि॑ – इत् । नु । वै

घन पूर्व पदानि – इत् नु नु इत् इत् नु वै वै नु इत् इत् नु वै

घन वाक्यम् – इन्नु न्विदि॒न्वै वै न्विदि॒न्वै

Ref PS 5.13 nu+vai = nvai; lopam of v

64.2 उ॒प । ऋ॒च्छति॑ । अथ॑ । = (उपोपा च्छत्यथा ऽथ च्छति)

65. ताञ्छ॑न्दोभि॒रन्व॑वि॒न्दद् – 1.5.9.7

तान् । छ॑न्दोभिः । = ताञ्स्तान् छन्दोभिः

छन्दोभिः । अनु । = अन्वनु छन्दोभिः

66. न तत्र जाम्यस्तीत्याहुः – 1.5.9.7

67. यः पराङ् विष्वङ् प्रजया पशुभिरेति कवातिर्यङ्गिवोप तिष्ठेत
नैनं – (पराङ् यः) – 1.5.9.7

68. पुनरा मदैतोस्तवाहं – 1.5.10.1

69. अषाढो अग्निः – (अषाढो अषाढः) – 1.5.10.1 & 10.2

70. त्वत्पितारो अग्ने – (अग्ने ऽग्ने) – 1.5.10.2

71. तेषां छिन्नं प्रत्येतत् = छिन्नम् । प्रति । (प्रतिच्छिन्नं) – 1.5.10.4

72. वैश्वानरो न ऊत्याऽऽ प्र यातु परावतः । –
(अलोप अनुवाकम्) – 1.5.11.1

73. वैश्वानरो न ऊत्याऽऽ प्र यातु – (त्रि क्रमम्) – 1.5.11.1

74. पृष्ठो विश्वा ओषधीरा विवेश । – 1.5.11.1

75. अपृणा जायमानः । – (जायमानो ऽपृणाः) – 1.5.11.2

76. अस्माकमग्ने मघवत्सु – 1.5.11.2

अस्माकम् । अग्ने । = (अग्ने अग्ने ऽस्माकम्)

PS 12.7 - 'a' in asmAkam elides/lopam

77. अव॑ य॒ज्ञेभि॑रीमहे॒ ह॒विर्भिः॑ – (ह॒विर्भिर् ह॒विर्भिः) 1.5.11.3

78. अ॒ना॒ग॒सो॑ अ॒दि॒तये॑ स्याम ॥ 1.5.11.4
(अ॒दि॒तये॑ अ॒दि॒तये॑ ऽना॒ग॒सो॑ ऽना॒ग॒सो॑ अ॒दि॒तये॑)

79. मरु॑तो॒ यद्ध॑वो दि॒वः – 1.5.11.4

80. या॒ वः॒ शर्म॑ – 1.5.11.5

81. आ॒ तू न॑ उप॒ गन्त॑न ॥ 1.5.11.4 & 1.5.11.5 (Ghanam as per GS)

81.1 पदानि – आ । तु । नः ।

घन पूर्व पदानि – आ तु तु आ आ तु नः नः तु आ आ तु नः ।

घन वाक्यम् – आ तु त्वा तू नो न स्त्वा तू नः ।

82. अ॒दि॒तिर्न॑ उरुष्य॒ त्वदि॑तिः शर्म॑ यच्छतु ।

अ॒दि॒तिः पा॒त्व॒ह॒सः॑ ॥ म॒ही॒मू॒षु मा॒तर॑म् – 1.5.11.5

82.1 पा॒तु । अ॒ह॒सः॑ = (अ॒ह॒सो अ॒ह॒स्पातु॑)

(Ghanam as per GS)

82.2 पदानि – म॒ही॒म् । उ॒ । सु॒ । मा॒तर॑म् ।

घन पूर्व पदानि – म॒ही॒म् उ॒ उ॒ म॒ही॒म् म॒ही॒म् उ॒ सु॒ सु॒ उ॒ म॒ही॒म्
म॒ही॒म् उ॒ सु॒ ।

घन वाक्यम् – म॒ही॒ मु॒ वु॒ म॒ही॒म् म॒ही॒ मू॒ षु॒ सू॒ म॒ही॒म् म॒ही॒ मू॒ षु॒ ।

82.3 पदानि – उ सु मा॒तरम्॑

घन पूर्व पदानि – उ सु सु उ उ सु मा॒तरम्॑ मा॒तरम्॑ सु उ उ
सु मा॒तरम्॑ ।

घन वाक्यम् – ऊ षु सू षु मा॒तरम्॑ मा॒तरम्॑ सू षु मा॒तरम्॑ ।

Section 2 - Katina Ghana panchaati

83. दे॒वा॒सु॒राः सँ॑य॒त्ता आ॒सन्ते॑ दे॒वा वि॒जय॑ – 1.5.1.1

84. पू॒षाऽऽर्द्ध॑नोत् तस्मात् पौ॒ष्णाः – 1.5.1.3

85. दे॒हि वर्चो॑दा अ॒ग्नेऽसि॑ – 1.5.5.4

86. सं प॒श्यामि॑ प्र॒जा अ॒हमि॑डप्र॒जसः॑ – 1.5.6.1

87. स॒हि॒ताऽसि॑ वि॒श्वरू॒पीरा॑ मो॒र्जा – 1.5.6.2

88. अ॒य॒ज्ञो वा ए॒ष योऽसा॒मोप॑प्र॒यन्तः॑ – 1.5.7.1

89. अ॒ग्नि॒होत्रं॑ जु॒होति॑ यदे॒व किं॑ – 1.5.9.1

90. त्व॒ष्टा रू॒पाणि॑ वि॒करो॑ति – 1.5.9.2

91. रा॒त्रिं प्रा॒वि॒शन्ते॑ दे॒वा ही॒ना – 1.5.9.3

92. आ॒दि॒त्यो वा अ॒स्मा॒ल्लो॒काद॑मुं – 1.5.9.4

93. ए॒वं वि॒द्वान॑ग्निमु॒पति॑ष्ठते – 1.5.9.5

94. न॒क्तमु॒पति॑ष्ठते ज्योति॒षैव॑ – 1.5.9.6

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रश्नः (1.5)

95. आ॒हि॒ता॒ग्ने॒रा॒शी॒ र्यद॒ग्नि॒मु॒प॒ति॒ष्ठ॒ते – 1.5.9.7
96. म॒म॒ ना॒म॒ प्र॒थ॒मं॒ जा॒त॒वे॒दः – 1.5.10.1
97. वै॒श्वान॒रो॒ न॒ ऊ॒त्याऽऽ॒ प्र॒ या॒तु॒ परा॒व॒तः । 1.5.11.1

=====

----- प्रथम काण्डे पञ्चमः प्रश्नः समाप्तः -----

1.6 प्रथमकाण्डे षष्ठः प्रश्नः – (याजमानकाण्डं)

Section 1 - General panchaati

1. जि॒न्वाज्य॒स्याज्य॑मसि स॒त्यस्य॑ स॒त्यम॑सि – 1.6.1.1

2. अ॒स्मै वो॒ढवे॑ जा॒तवे॑दः ॥ – 1.6.2.1

3. य॒न्मे अ॒ग्ने अ॒स्य य॒ज्ञस्य॑ – 1.6.2.1

4. वा॒गस्यै॒न्द्री स॒पत्न॑क्षयणी वा॒चा मे॒न्द्रिये॑णा ऽऽवि॑श – (कम्पम्)

1.6.2.2 & 1.6.2.3

5. अ॒हं दे॒वय॒ज्यया॑ चक्षु॒ष्मान् भू॑यासम् – 1.6.2.3

(चक्षु॒ष्माञ् चक्षु॒ष्मान्)

6. सु॒रूप॑वर्षवर्ण ए॒हीमा॑न् भ॒द्रान् दु॒र्या॑ अ॒भ्येहि॑ मा॒मनु॑व्रता
न्यु॒ शी॒र्षाणि॑ मृ॒द्वमि॑ड ए॒ह्यदि॑त ए॒हि स॒रस्व॑त्येहि
रन्ति॑रसि र॒मति॑रसि स॒ूनर्य॑सि जु॒ष्टे जु॒ष्टिं तेऽशी॑योप॒हूत
उप॑ह्वं तेऽशी॒य सा मे॑ – 1.6.3.1 & 1.6.3.2

7. य॒ज्ञो दे॒वा अ॒प्ये॒त्वस्मा॑स्वि॒न्दः – 1.6.3.2

8. अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वर॑गन्म स॒न्दृशः॑ – 1.6.6.1

(Ghana vaakyam given in GS)

द्वि प॒दम् = अ॒गन्म॑ । सु॒वः । सु॒वः । अ॒गन्म॑ । स॒न्दृशः॑ ।

प॒दानि॑ – अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः

8.1 घन॑ पूर्॒व प॒दानि॑ – अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः अ॒गन्म॑ अ॒गन्म॑ सु॒वः

सु॒वः सु॒वः सु॒वः अ॒गन्म॑ अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः ।

घन॑ वाक्यम् – अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वर॑गन्मा॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः ॥

सु॒वः सु॒वः ॥

Note: Some paddhatis recite only 6 padams and not 7. (dvipadam)

8.2 प॒दानि॑ – सु॒वः अ॒गन्म॑ स॒न्दृशः॑ ।

घन॑ पूर्॒व प॒दानि॑ – सु॒वः अ॒गन्म॑ अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः अ॒गन्म॑
स॒न्दृशः॑ स॒न्दृशः॑ अ॒गन्म॑ सु॒वः सु॒वः अ॒गन्म॑ स॒न्दृशः॑ ।

घन॑ वाक्यम् – सु॒व र॑गन्मा॒गन्म॑ सु॒वः सु॒व र॑गन्म स॒न्दृशः॑
स॒न्दृशो॑ ऽगन्म॑ सु॒वः सु॒व र॑गन्म स॒न्दृशः॑ ॥

9. तस्मै॑ ते॒ माऽऽ वृ॒क्षि सु॒भूर॑सि – (त्रि क्रमम्) 1.6.6.1

10. समि॒द्धो अ॒ग्ने मे॑ दी॒दिहि॑ – 1.6.6.2

(अ॒ग्ने ऽग्ने) (मे॑ अ॒ग्ने)

11. सो अ॒स्माꣳ अ॒धिप॑तीन् – (अ॒स्माꣳ अ॒स्मान्) – 1.6.6.4

12. गोमा॑ अ॒ग्नेऽवि॑मा॒ अ॒श्वी य॒ज्ञो नृ॒वत्स॑खा – (कम्पम्) - 1.6.6.4

13. गोमा॑ अ॒ग्नेऽवि॑मा॒ अ॒श्वी य॒ज्ञो नृ॒वत्स॑खा – 1.6.6.4

(अवि॑मा॒ अवि॑मा॒ अ॒ग्ने)

PS Ref - 9.21 avimAn - n becomes (gm) before following vowel.
Same for idAvAn given next.

14. इडा॑वा॒ ए॒षो अ॒सुर – (इडा॑वा॒ इडा॑वान्) – 1.6.6.4

15. कस्य॑ वा॒ऽह दे॒वा य॒ज्ञम् – 1.6.7.1

16. आव॑नीयो॒ऽन्तरा॑ग्नी प॒शूनां॑ – 1.6.7.1&1.6.7.2

17. अमा॑वास्यायामे॒तद्ध्ये॑तयो॒राय॑तनमु॒पस्ती॑र्यः

पूर्व॑श्चा॒ग्निर॒पर॑श्चेत्याहु॒ र्मनु॑ष्या॒ इन्वा॑ उप॒स्तीर्ण॑मि॒च्छन्ति॑ किमु॒
दे॒वाः – 1.6.7.3

18. उप॑वसेत् पितृ॑दे॒वत्यः॑ स्यात् – (प्रचयम्) – 1.6.7.3

उप॑वसेत् । पितृ॑दे॒वत्यः॑ । स्यात् ।

19. अपो॑ऽऽजति॒ तन्ने॑वा॒शितं॑ नेव – (कम्पम्) – 1.6.7.4

20. अन॑यै॒वैनाः॑ प्र णयति – 1.6.8.2 ए॒नाः । प्र । = (प्र प्रै॑नाः)

21. पितृ॑दे॒वत्यानि॑ स्यु॒र्यथ॑ सह – (प्रचयम्) – 1.6.8.2

पितृ॑दे॒वत्यानि॑ । स्युः॑ । यत् । सह ।

22. व॒र्त्रं॑ ने॒द॒न्त्यति॑ वा॒चं॒ मनो॑ वा॒वैता॑ ना॒ति ने॒द॒न्तीति॑ मन॒सा – 1.6.8.1

23. उ॒खां चा॒धि श्रय॑त्यव च॒ हन्ति॑ – 1.6.9.3

24. ए॒ताभि॑रे॒वोप॑ सा॒दयेत्॑ – 1.6.10.3

25. अथ॑ ब्रा॒ह्म॒णोऽना॒शीर्के॑ण – 1.6.10.4

26. वा॒गस्यै॑न्द्री स॒प॒त्नक्ष॑यणी वा॒चा मे॒न्द्रि॒येणाऽऽवि॑शे॒त्याहै॑न्द्री
वै वाक् – (कम्पम्) 1.6.10.6

27. य॒ज्ञो वै सू॒नृता॑ ऽऽश्रा॒वये॑त्यै॒वैना॑म॒ह्वत् – 1.6.11.2

28. यजे॑त्यु॒द॒नैषी॑द्ये य॒जाम॒ह इत्यु॑पाऽस॒द॒द्वष॑ट्कारे॒ण – 1.6.11.3

29. प्रा॒वर्ष॑य॒न्नभ्य॑स्त॒नयन्॑ – (कम्पम्) - 1.6.11.4

30. यथा॑पूर्वं क॒ल्पन्ते॑ क॒ल्पन्ते॑ऽस्मै – 1.6.11.5

31. अ॒मुं द॒भेय॑मि॒त्याहै॒तया॑ वै – 1.6.11.6

32. चक्षु॑ष्मान् भूया॒समि॑ – (चक्षुष्माञ् श्रक्षुष्मान्) - 1.6.11.5

33. चक्षु॑रा॒त्मन् ध॑त्ते – (आत्मञ् श्रक्षुः) 1.6.11.5

34. इ॒त्याहे॑न्द्रि॒याव्ये॑वा॒न्नादः॑ 1.6.11.6

35. इन्द्रं॑ वा॒ विश्व॑त॒स्प॒रि ह॑वामहे – (अलोप अनुवाकम्) – 1.6.12.1

36. क्ष॒त्रम॒नु स॒हो य॒ज॒त्रेन्द्र॑ – 1.6.12.2

(स॒हो ऽनु॑) । (स॒हो अ॒न्व॒नु) ।

37. स॒त्रा ते॑ वि॒श्वम॒नु वृ॒त्रह॑त्ये । – 1.6.12.1
(वृ॒त्रह॑त्ये ऽनु॑ वि॒श्वं) । (वृ॒त्रह॑त्ये अ॒न्व॒नु) ।

38. ऋ॒षिर्ह॑ दी॒र्घश्रु॑त्तम – 1.6.12.2
(Ghana vaakyam given in GS)

38.1 प॒दानि॑ – ऋ॒षिः । ह॒ । दी॒र्घश्रु॑त्तमः ।

घन॑ पूर्॒व प॒दानि॑ – ऋ॒षिः ह॒ ह॒ ऋ॒षिः ऋ॒षिः ह॒ दी॒र्घश्रु॑त्तमः
दी॒र्घश्रु॑त्तमः ह॒ ऋ॒षिः ऋ॒षिः ह॒ दी॒र्घश्रु॑त्तमः ।

घन॑ वा॒क्यम् – ऋ॒षिर्ह॑ हर॒षिर्ह॑ ऋ॒षिर्ह॑
दी॒र्घश्रु॑त्तमो दी॒र्घश्रु॑त्तमो ह॒रिर्ह॑ ऋ॒षिर्ह॑ दी॒र्घश्रु॑त्तमः ।

39. प॒क्वमै॑रय॒ आ सूर्य॑म् – 1.6.12.3

40. गा॒य॒त्रि॒णो गा॒य॒त्रि॒णो ऽर्च॑न्त्य॒र्कम॒र्कि॒णः – 1.6.12.2 & 1.6.12.3

41. अ॒हो॒मु॒चे प्र॑ भ॒रेम॑ – (अ॒हो॒मु॒चे ऽहो॑मु॒चे) – 1.6.12.3

42. पा॒र्यादि॑न्द्रम॒हः । – (अ॒हो अ॒हः) – 1.6.12.3

43. अ॒न॒व॒स्ते र॒थम् – 1.6.12.6

अ॒न॒वः । ते॑ । = (ते ऽन॒वो ऽन॒वः)

44. अ॒ह॒सो॒ यत्र॑ – (अ॒ह॒सो अ॒ह॒सः) – 1.6.12.3 (alopam)

45. अ॒ध॒स्प॒दं त॒मीं कृ॒धि यो अ॒स्मा॒ अ॒भि॒दा॒सति॑ ॥ – 1.6.12.4

कृ॒धि । यः । = । (कृ॒धि यो यस्कृ॒धि) । (अ॒स्मा॒ अ॒स्मान्)

46. अ॒पा॒नु॒दो ज॒न॒म॒मि॒त्र॒य॒न्त॒मु॒रुं दे॒वेभ्यो॑ अ॒कृ॒णो॒रु लो॒कं ॥ – 1.6.12.4

अ॒प । अ॒नु॒दः । = (अ॒पा॒नु॒दो ऽनु॒दो अ॒पा॒पा॒नु॒दः)

47. भा॒मि॒तो ऽमि॒त्र॒स्या॒भि॒दा॒सतः॑ ॥ – 1.6.12.5

अ॒मि॒त्र॒स्य । अ॒भि॒दा॒सतः॑ । =(अ॒भि॒दा॒सदो अ॒भि॒दा॒सदो अ॒मि॒त्र॒स्य)

48. अ॒व॒र्द्ध॒य॒न्न॒ह॒ये ह॒न्त॒वा उ ॥ – 1.6.12.6

49. अ॒न॒श्वा॒सो ये प॒व॒योऽ॒र॒था – (लोपम्) - 1.6.12.6

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

50. सं त्वा सि॒ञ्चामि॑ य॒जु॒षा – 1.6.1.1

51. अ॒ग्नि॒र्मा दु॒रि॒ष्टात् पा॒तु – 1.6.3.1

52. अ॒ग॒न्म सु॒वः सु॒व॒र॒ग॒न्म – 1.6.6.1

53. ब॒भू॒व स प्र॒ज॒ज्ञे स वा॒वृ॒धे । - 1.6.6.4

54. वा आ॒र॒ण्यमि॒न्द्रि॒यमे॒व – 1.6.7.4

55. ए॒वैनं॑ च॒यु॒नक्ति॑ य॒ज्ञस्य॑ - 1.6.10.2

56. कुरु॑ते सँव॒त्स॒रे – 1.6.10.3

57. यो वै सप्तदशं प्रजापतिं – 1.6.11.1

58. उदयनं वेदं प्रतिष्ठितेनारिष्टेन – 1.6.11.2

59. श्रौषडित्युपावास्राग्यजेत्युदनैषीद्ये यजामह – 1.6.11.3

60. अजनयन्. ये यजामह इति – 1.6.11.4

=====

--- प्रथम काण्डे षष्ठः प्रश्नः समाप्तः ---

1.7 प्रथमकाण्डे सप्तमः प्रश्नः –(याजमान ब्राह्मणं)

Section 1 - General panchaati

1 तामा॑हिय॒माणाम॒भि मन्त्र॑येत॒ सुरूप॑वर्षवर्ण॒ एहीति॑ प॒शवः॑ –
(कम्पम्) - 1.7.1.1

2 य॒ज्ञोऽसुरा॑ अ॒दुह॑त् – (असुरा॑ अ॒सुरान्) -1.7.1.1

3 सा मे स॒त्याऽऽशी॑रस्य॒ यज्ञ॑स्य – 1.7.1.2

4 स्तना॑ इ॒डोप॑हू॒तेति॑ वा॒युर्व॒त्सो यर्हि॑ हो॒तेडा॑मुप॒ह्वये॑त॒
तर्हि॑ यज॒मानः॑ – 1.7.1.2

5 स त्वा इ॒डामु॑प ह्वये॒त य इ॒डामु॑प॒हूया॒त्मान॑ मि॒डायामु॑प॒ह्वये॑तेति॒
सा नः॑ प्रि॒या सु॒प्रतू॑र्तिर्म॒घोनी॑त्याहे॒डामे॒व – 1.7.1.4

6 अक्षि॑तिमे॒वोपै॑ति कुर्व॒तो मे॒ मोप॑ दस॒दित्या॑ह – 1.7.1.6

7 सा न छि॒नत्ती॑(3) इति॑ छि॒नत्ती॑ति होवाच – 1.7.2.1

8 न छि॒नत्ती॑(3) इति॑ न छि॒नत्ती॑ति होवाच – 1.7.2.4

9 वाव॑ तौ तत् पर्य॑वदतां॒ या य॒ज्ञे – 1.7.2.2

10. दक्षि॑णैवा॒स्यैषा॑ऽथो य॒ज्ञस्यै॒व छि॒द्रम॑पि दधाति – 1.7.3.1 –
(अपि छि॒द्रम्)

11. तदन्वाहार्यस्यान्वाहार्यत्वं – 1.7.3.2
12. यज्ञेन वा इष्टी पक्वेन पूर्त्ति – 1.7.3.3
13. स त्वेवेष्टापूर्त्ति प्रजापतेः - 1.7.3.3
14. वै देवा उज्जितिमनूदजयन् – 1.7.4.2
15. तर्हि ब्रूयादेमा अग्नन्नाशिषः – 1.7.4.3
16. पशूनाप्नोत्यास्य प्रजायां – 1.7.4.6
17. ध्रुवामेवाऽऽप्याययति तामाप्यायमानां – 1.7.5.1
18. लोकाननपजय्यमभ्यजयन् – (कम्पम्) - 1.7.5.4
19. तस्मै ते मा ऽऽ वृक्षीत्याह – (त्रि क्रमम्) - 1.7.6.1
20. इत्येष वा अस्य लोकस्य प्रत्यवरोहो यदाहेदमहममुं – 1.7.6.2
21. समिद्धो अग्ने मे दीदिहि समेद्धा ते – 1.7.6.4
22. यज्ञ एति न नि वर्तते पुनः – 1.7.6.7
23. तमभि नि वर्तते – (कम्पम्) - 1.7.6.7
24. अन्तरमृतमप्सु भेषजम् – (कम्पम्) - 1.7.7.2
25. देव सवितः प्र सुव – (अलोप अनुवाकम्) – 1.7.7.1

26. पत॒त्री ते नो॒ऽग्नयः॑ पप्रयः॑ पारयन्तु ॥ – 1.7.7.2

ते । नः । अ॒ग्नयः॑ । पप्रयः॑ । पा॒रयन्तु ॥

(Ghanam given in GS)

26.1 पदानि – ते नः अ॒ग्नयः॑

घन पूर्व पदानि – ते नः नः ते ते नः अ॒ग्नयः॑ अ॒ग्नयः॑ नः
ते ते नः अ॒ग्नयः॑ ।

घन वाक्यम् – ते नो॒ नस्ते ते नो॒ऽग्नयो॑ अ॒ग्नयो॑ न स्ते ते
नो॒ऽग्नयः॑ ।

26.2 पदानि – नः अ॒ग्नयः॑ पप्रयः॑

घन पूर्व पदानि – नः अ॒ग्नयः॑ अ॒ग्नयः॑ नः नः अ॒ग्नयः॑
पप्रयः॑ पप्रयः॑ अ॒ग्नयः॑ नः नः अ॒ग्नयः॑ पप्रयः॑ ।

घन वाक्यम् – नो॒ऽग्नयो॑ अ॒ग्नयो॑ नो॒ नो॒ऽग्नयः॑ पप्रयः॑ पप्रयो॑
अ॒ग्नयो॑ नो॒ नो॒ऽग्नयः॑ पप्रयः॑ ।

26.3 पदानि – अ॒ग्नयः॑ पप्रयः॑ पा॒रयन्तु

घन पूर्व पदानि – अ॒ग्नयः॑ पप्रयः॑ पप्रयः॑ अ॒ग्नयः॑ अ॒ग्नयः॑
पप्रयः॑ पा॒रयन्तु पा॒रयन्तु पप्रयः॑ अ॒ग्नयः॑ अ॒ग्नयः॑ पप्रयः॑ पा॒रयन्तु ।

घनसन्धिः – प्रथम काण्डे सप्तमः प्रश्नः (1.7)

घन वाक्यम् – अ॒ग्नयः॑ प॒प्रयः॑ प॒प्रयो॑ अ॒ग्नयो॑ ऽग्नयः॑ प॒प्रयः॑
पा॒रयन्तु॑ पा॒रयन्तु॑ प॒प्रयो॑ अ॒ग्नयो॑ ऽग्नयः॑ प॒प्रयः॑ पा॒रयन्तु॑ ।

27. दे॒वस्या॒ह॒ स॒वितुः॑ प्र॒सवे॑ – (अलोप अनुवाकम्) - 1.7.8.1

28. उ॒त स्मा॒स्य द्र॒वतस्तु॑रण्यतः॑ – 1.7.8.3

29. आ॒ मा॒ वाज॑स्य प्र॒सवः॑ – 1.7.8.3

30. आ॒ मा॒ गन्तां॑ पि॒तरा॑ मा॒तरा॑ चा॒ऽऽ मा॒ सोमः॑ – 1.7.8.3&1.7.8.4

31. स॒मध॑द्ध्व॒मजी॑जिपत वनस्पतय – 1.7.8.4

अ॒जी॒जिप॑त । व॒नस्प॑तयः । = (वनस्पतय ऽजीजिपतो)

32. क्ष॒त्रस्यो॑ल्ब॒मसि॑ क्ष॒त्रस्य॑ यो॒निर॑सि – (अलोप अनुवाकम्) - 1.7.9.1

33. अ॒न्नाय॑ त्वा॒ऽन्ना॑द्याय त्वा॒ वाजा॑य – 1.7.9.2

34. जा॒य ए॒हि सु॒वो रो॒हाव॑ रो॒हाव॑ हि सु॒वर॑हं
ना॒वुभ॑योः सु॒वः – 1.7.9.1

35. वाज॑स्ये॒मं प्र॒सवः॑ – 1.7.10.1

36. अ॒ग्ने अ॒च्छा व॒देह॑ नः॒ प्रति॑ नः॒ सु॒मना॑ भव ।

प्र णो॑ यच्छ भुवस्पते धन॒दा अ॒सि न॒स्त्वं ॥ – 1.7.10.2

प॒ते । ध॒नदाः॑ । = (धनदा स्पते), अ॒सि । नः॑ । = (नो ऽस्यसि)

37. अ॒ग्निरेका॑क्षरेण – (अलोप अनुवाकम्)– 1.7.11.1

38. वि॒ष्णुस्त्र्य॑क्षरेण त्रीन् – 1.7.11.1

त्र्य॑क्षरेण । त्रीन् । = (त्री॑ स्त्री॑ त्र्यक्षरेण)

PS 6.14 - trIn followed by t becomes “trl(gg) st”

39. चतु॑ष्पदः प॒शूनुद॑जयत् – (पशू॑ श्वतुष्पदः) – 1.7.11.1

40. उ॒प॒या॒म॒गृ॒हीतो॑ऽसि नृ॒षदं॑ त्वा – (अलोप अनुवाकम्)– 1.7.12.1

41. स हि घृ॑णिरु॒रुर्व॑राय गा॒तुः ।

स प्र॒त्युदै॑द् ध॒रुणो॑ म॒ध्वः – 1.7.12.2

42. अ॒न्व॒ह मा॒सा अ॒न्वि॒द्व॒नान्य॒न्वोष॑धीरनु
(अलोप अनुवाकम्) – 1.7.13.1

43. वाव॑शाने अ॒न्वापो॑ अजिहत – 1.7.13.1

वाव॑शाने इति । अनु॑ । आपः॑ । = (आपो॑ अनु वावशाने)

अनु॑ । आपः॑ । = (अन्वाप आपो अन्वन्वापः)

PS 11.5 -'a' of anu does not elide (alopam) after ApO (ApaH)

44. इ॒न्द्रा॒णीमा॒सु ना॑रिषु – (कम्पम्) – 1.7.13.1

45. आ ते म॒ह इ॒न्द्रो॒त्युग्र॑ सम॒न्यवः॑ – (कम्पम्) - 1.7.13.2

46. मनो॑ वि॒ष्वद्रि॒यग् वि॑ चा॒रीत् ॥

मा नो॑ म॒र्दधी॒रा भ॑रा द॒द्धि तन्नः॑ प्र दा॒शुषे॑ – 1.7.13.3

तत् । नः । प्र । = (प्र प्र णः)

47. इन्द्र॑मा ह॒विषा॑ व॒यं । उ॒भा हि॑ ह॒स्ता व॒सुना॑ – 1.7.13.4

48. द्वेषः॑ स॒नुत॑र्यु॒योतु॑ ॥ – 1.7.13.5

द्वेषः॑ । स॒नुतः॑ । = (सनु॒तर् द्वेषः॑) PS 8.8 - sanutaH visargam = r

49. प्रोष्व॑स्मै पु॒रोर॒थमिन्द्रा॑य शू॒षम॑र्चत ।

अ॒भीके॑ चिदु॒ लोक॑कृ॒त् स॒ङ्गे स॒मथ्सु॑ – 1.7.13.5

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

50. पा॒कय॑ज्ञं वा॒ अन्वा॑हि॒ताग्नेः॑ – 1.7.1.1

51. यज॑तेऽप्य॒न्यं य॑ज॒मानं॑ – 1.7.1.2

52. मा॒त्रे व॒त्समु॑पाव॒सृज॑ति – 1.7.1.3

53. का॒मये॑त प॒शुमा॑न्त् स्या॒दिति॑ प्र॒तीचीं॑ – 1.7.1.4

54. स॒श्र॑वा ह सौव॒र्चन॑सः - 1.7.2.1

55. अ॒स्यै श॑री॒रं गां वा॑व – 1.7.2.2

56. उ॒पा॒ह्वा॒था इति॑ हो॒वाच॑ – 1.7.2.3

57. इ॒यं वै प्र॒जाः प॒राभ॒वन्तीः – 1.7.2.4
58. ध्रु॒वां वै रि॒च्यमा॒नां – 1.7.5.1
59. अ॒गन्म सु॒वः सु॒वर॒गन्मे॒त्याह – 1.7.6.1
60. अ॒न्तर॒मृ॒तम॒प्सु भै॒षज॒म् – 1.7.7.2
61. अ॒मी॒वाः ॥ ए॒ष स्य॒ वा॒जी – 1.7.8.3
62. अ॒ग्नि॒रेका॒क्षरे॒ण वा॒चम् – 1.7.11.1
63. अ॒न्वह॒ मा॒सा अ॒न्वि॒द्वना॒नि – 1.7.13.1

=====

--- प्रथम काण्डे सप्तमः प्रश्नः समाप्तः ---

1.8 प्रथमकाण्डे अष्टमः प्रश्नः – (राजसूयः)

Section 1 - General panchaati

1. मुञ्चे॒म-म॒ह॒सः॒ स्वाहा॒ नमः॒ – 1.8.1.1

2. मो॒ षू॒ ण॒ इन्द्र॑ पृ॒थ्सु॑ दे॒वास्तु॑ स्म ते शु॒ष्मिन्न॒वया॒ –
(त्रि क्रमम्) - 1.8.3.1

3. यच्छू॒द्रे यद॒र्य ए॒नश्च॑कृ॒म – (कम्पम्) - 1.8.3.1

4. व॒स्ने॒व वि॒ क्री॑णावहा॒ इष॑म् – 1.8.4.1

5. दे॒हि मे॒ ददा॑मि ते॒ नि मे॒ धेहि॑ नि ते॒ - 1.8.4.1

6. पि॒तृभ्यो॑ ब॒र्हिष॑द्भ्यो॑ धा॒नाः – 1.8.5.1

7. योजा॑ न्विन्द्र ते॒ हरी॑ ॥

अक्ष॑न्नमी॒मद॑न्त॒ ह्यव॑ प्रि॒याः – 1.8.5.1

8. अस्तो॑षत॒ स्वभा॑नवो॒ विप्राः॒ – 1.8.5.1 & 1.8.5.2

9. सु॒विद॑न्ना॒ अपी॑त॒ यमे॒न ये॒ – 1.8.5.2

10. मनो॑ न्वा हु॒वाम॑हे – 1.8.5.2

11. मे॒ष्या अ॒वा॒बं रु॒द्रम॑दि॒मह्य॑व॒ दे॒वं – 1.8.6.2

12. प॒रो मू॒जव॑तो॒ऽती॒ह्य व॑ततधन्वा – 1.8.6.2

13. धे॒नु॒र्दक्षि॑णानैर्ऋ॒तं च॒रुं – 1.8.9.1

14. एका॑दशकपालं॒ प्रति॒ निः – (निर्॒ णि॒ष्यति॑) - 1.8.9.2

15. क॒र्णाश्चा॑कर्णा॒ञ्च तण्डु॑लान् – 1.8.9.3
(तण्डु॑लान् तण्डु॒लाञ्च)

16. दे॒व॒सु॒वः स्थ॒ त इ॒म॒मा॒मुष्या॑यणम् – 1.8.10.2

17. मि॒त्र ए॒वै-र॒राति॑-म॒तारी॑द॒सूषु॑दन्त॒ यज्ञि॑या ऋ॒तेन॑
व्यु॒ त्रि॒तो ज॒रि॒माणं॑ न आ॒नङ् – 1.8.10.2

नः । आ॒न॒ट् । = (आ॒न॒ण्णो॒नः)

(First letter followed by nasal becomes the nasal of its class – ‘T’ becomes N and the following naH becomes NaH(No))

18. अ॒र्थे॒तः स्था॒ऽपां पति॑रसि – (पति॑ष्यतिः) - 1.8.11.1

19. ऊ॒र्ज ए॒ता अ॒निभृ॑ष्टा अ॒प॒स्यु॒वः – 1.8.12.1

20. अ॒वि॒न्नो ऽय॑म॒सावा॑मुष्या॒यणो॑ऽस्यां – 1.8.12.2

21. वि॒ङ् द्र॒वि॒णमु॑दी॒चीमा॑ति॒ष्ठानु॑ष्टुप् त्वा – 1.8.13.1

22. ई॒दृङ् चा॒न्यादृ॑ङ् चै॒तादृ॑ङ् च – 1.8.13.2

23. क्ष॒त्राणां॑ क्ष॒त्रप॑तिर॒स्यति॑ दि॒व॒स्पा॒हि – 1.8.14.2

24. हि॒सि॒षं॒ मा मां॒ मा॒ता पृ॒थि॒वी हि॒सी॒दिय॒दस्या॒यु-र॒स्यायु॒र्मे
धे॒ह्यूर्ग॒स्यूर्जं॑ मे॒ धेहि॒ यु॒ङ्क्षि॒ व॒र्चो॑ऽसि॒ व॒र्चो॑ मयि॒ धे॒ह्यग्ने॑

- 1.8.15.1 & 1.8.15.2

25. ह॒सः शु॒चि॒षद् वसु॑रन्तरि॒क्ष-स॒द्धो॒ता वे॒दि॒षद॒ति॒थि
दु॒रो॒णस॒त् । नृ॒षद् व॒रस॑दृ॒तस॑द् व्यो॒मस॑द॒ब्जा गो॒जा ऋ॒तजा॑
अ॒द्रि॒जा ऋ॒तं बृ॒हत् ॥ - 1.8.15.2

26. स्यो॒ना॒मा सी॒द सु॒षदा॒मा - 1.8.16.1

॥
27. प॒स्त्या॒स्वा सा॒म्राज्या॑य - 1.8.16.1

28. दि॒शोऽभ्य॑य॒ राजा॑ऽभू॒त् सु॒श्लो॒काँ(४) सु॒मङ्ग॒लाँ(४)
स॒त्य॒रा॒जा(३)न् । (क॒म्पम्) - 1.8.16.2

29. प्र॒त्यङ् ख॒सो॒मो अ॒ति॒द्रु॒तः ।-(अ॒ति॒द्रु॒तो अ॒ति॒द्रु॒तः) -1.8.21.1
PS 11.17 - 'a' of atidrutaH does not elide

30. कु॒वि॒दङ्ग॒ यव॑मन्तो॒ यवं चि॒द्य॒था दान्त्य॑नुपूर्वं॒ वियू॑य ।
इ॒हे॒हैषां॑ कृ॒णु॒त भो॑जनानि - 1.8.21.1

31. अ॒ग्ना॒वि॒ष्णू म॒हि तत् - (अ॒लोप॑ अ॒नुवा॑कम्) - 1.8.22.1

32. वि॒धेम॑ नम॒सा ह॒वि॒र्भिः॑ । (ह॒र्वि॒भिर्. ह॒र्वि॒भिः) - 1.8.22.2

33. बृ॒हस्प॑ते अति॒ यद॒र्यो अर्॒हात् – 1.8.22.2

34. दे॒वानां॑ ँ॒ इ॒न्मनो॑ यज॒मान॑ इ॒यक्ष॑त्य॒भीद॑यज्वनो
भुवत् ॥ – 1.8.22.4

35. उ॒त त्य॑दाश्च॒श्रियं॑ ॥ नकि॒ष्टं क॑र्मणा न॒शन्न॑ प्र योषत् – 1.8.22.4
न । प्र । = (प्र प्र ण न प्र)

36. वि॒षूची॑ममी॒वा या॒ नो ग॑य-मा॒विवे॑श । – 1.8.22.5

=====

Section 2 - Katina Ghana panchaati

37. अ॒र्थे॒तः स्था॑ऽपां पतिः – 1.8.11.1

38. शू॒रो वा पृ॑ट्ठ॒त्सु का॑सु चि॒त् । - 1.8.22.4

=====

== प्रथम काण्डे अष्टमः प्रश्नः समाप्तः==

Alopa PrasanaH

1.1 to 1.8 (Kaandam 1, full) - is not Alopa PraSnaM

Alopa Anuvakaah

1. उ॒भा वा॒मिन्द्रा॒ग्नी – TS 1.1.14.1 to TS 1.1.14.4
2. कृ॒णुष्व॒ पाजः॒ प्र॒सि॒ति॒न्न – TS 1.2.14.1 to TS 1.2.14.7
3. त्व॒मग्ने॒ रु॒द्रो अ॒सुरो – TS 1.3.14.1 to TS 1.3.14.8
4. ई॒युष्टे॒ ये पू॒र्व॒तरा॒मप॒श्यन् – TS 1.4.33.1 to TS 1.4.33.1 (1 panchaati)
5. धा॒ता रा॒तिः स॒वि॒तेदं – TS 1.4.44.1 to TS 1.4.44.3
6. य॒स्त्वा ह॒दा की॒रिणा – TS 1.4.46.1 to TS 1.4.46.3
7. उ॒प॒प्र॒यन्तो॒ अ॒ध्व॒रं म॒न्त्रं – TS 1.5.5.1 to TS 1.5.5.4
8. वै॒श्वान॒रो न ऊ॒त्याऽऽ प्र॒ यातु – TS 1.5.11.1 to TS 1.5.11.1
9. इ॒न्द्रं वो॒ विश्व॒तस्परि॒ हवा॒महे – TS 1.6.12.1 to TS 1.6.12.6
10. दे॒व स॒वि॒तः प्र॒ सु॒व – TS 1.7.7.1 to TS 1.7.7.2
11. दे॒वस्या॒ह॒ स॒वि॒तुः प्र॒स॒वे – TS 1.7.8.1 to TS 1.7.8.4
12. क्ष॒त्रस्यो॒ल्ब॒मसि॒ क्ष॒त्रस्य॒ योनि॒रसि – TS 1.7.9.1 to TS 1.7.9.2
13. वा॒जस्ये॒मं प्र॒स॒वः सु॒षु॒वे – TS 1.7.10.1 to TS 1.7.10.3
14. अ॒ग्नि॒रेका॒क्षरे॒ण वा॒चमु॒द॒जय॒दश्चि॒नौ – TS 1.7.11.1 to TS 1.7.11.2

15. उप॒या॒म॒गृ॒ही॒तो॒ऽसि॒ नृ॒षदं॑ – TS 1.7.12.1 to TS 1.7.12.2

16. अ॒न्व॒ह मा॒सा – TS 1.7.13.1 to TS 1.7.13.5

17. अ॒ग्ना॒वि॒ष्णू॒ म॒हि त॒द्वां॑ – TS 1.8.22.1 to TS 1.8.22.5

Punarukta alopā Vyaakyaani

आयु॒र् य॒ज्जे॒न, वा॒जश्च॒, प्रा॒णम् म॒, आ॒यु॒रे॒व च॑ ।

प॒व॒स्व, व्र॒तपाः॑, सू॒र्ये॒ प॒रो॒ऽग्न आ॒दयः॑ पु॒नः ।

ये॒ना॒ग्ने, ऽस्मि॒न्त् स॒ध॒स्थे, च॑ वा॒ज्य॒ध्व॒न॒त्वे॒नै॒क्य॒तः ।

(व्यासशिक्षा) (6.4 & 6.5)

1. आयु॒र्य॒ज्ञे॒न क॒ल्पतां॑ प्रा॒णो य॒ज्ञे॒न क॒ल्पता॑-म॒पानो॑ य॒ज्ञे॒न क॒ल्पतां॑

(TS 1.7.9.1 & 9.2) & (TS 4.7.10.2)

[क॒ल्प॒ताम् । अ॒पानः॑ । (Alopam)]

(कल्पतामपानो अपानः कल्पतां कल्पतामपानः)

2. वा॒जश्च॒ प्र॒स॒वश्चा॒पि॒जश्च॑ – (TS 1.7.9.1) (TS 4.7.11.2)

[च॒ । अ॒पि॒जः॑ । (Alopam)] = (आ॒पि॒जो अ॒पि॒जश्च॒चा॒पि॒जः)

3. आ॒यु॒र्दा अ॒ग्ने ह॒वि॒षो – TS 1.3.14.4, TS 3.3.8.1

[आ॒यु॒र्दाः । अ॒ग्ने । (Alopam)] = (आ॒यु॒र्दा अ॒ग्ने अ॒ग्न आ॒यु॒र्दा आ॒यु॒र्दा अ॒ग्ने)

4. अ॒ग्ने प॒व॒स्व स्व॒पा अ॒स्मे व॒र्चः॑ – TS 1.3.14.8, TS 1.5.5.2, TS 1.6.6.2

[अ॒स्मे । व॒र्चः॑ । (Alopam)] = (अ॒स्मे व॒र्चो॑ व॒र्चो॑ अ॒स्मे अ॒स्मे व॒र्चः॑)

5. त्वम॑ग्ने व्र॒त॒पा अ॑सि दे॒व – TS 1.1.14.4, TS 1.2.3.1, TS 6.1.4.6-only this part)

[त्वम् । अ॒ग्ने । (Alopam)] = (त्वम॑ग्ने अग्ने त्वं त्वम॑ग्ने)

6. द॒धि॒क्राव्.॑ण्णो अ॒कारि॑षं जि॒ष्णोर॑श्चस्य वा॒जिनः॑ ॥
सु॒रभि॑नो मु॒खा क॒रत् प्र॒ण आयू॑ष्णि तारिषत् ॥
- TS 1.5.11.4, TS 7.4.19.4

[द॒धि॒क्राव्.॑ण्णः । अ॒कारि॑षम् ।] – (Alopam)

Punarukta lopa Vyaakyaani

पुनरुक्तं यतः पञ्च पदमित्युत्तरं च वा ॥

पूर्ववद् भवति ज्ञेयं सर्वत्रापि विचक्षणैः ॥ ४२ ॥

ऋक्षु ब्राह्मण वाक्येषु हि अलं द्वित्रिपदादिकं ॥ ७० ॥

(jata maniH)

परित्वा, पुनरूर्जा ज्यं नोऽस्यराती ज्योपि च ।

सप्तते ऽपो अनुत्वग्नेत्वं गोमांश्चाथि रोचने ।

चित्रं च भवतं द्रप्सः सहस्व पुनरैक्यतः ॥ ७२ ॥

(vyasa siksha)

1. परि त्वा॒ग्ने॒ पुरं॑ व॒यं वि॒प्रः सह॑स्य धीमहि ।

धृ॒ष॒द्व॒र्णं दि॒वेदि॒वे भे॒त्तारं॑ भ॒ङ्गुरा॑वतः ॥ TS 1.5.6.4, 4.1.2.5

[त्वा । अ॒ग्ने ।] = (त्वा॒ अ॒ग्ने अ॒ग्ने त्वा॒ त्वा अ॒ग्ने) = [(lopam)]

2. पुन॑रूर्जा नि वर्त॑स्व पुन॑रग्न इ॒षाऽऽ*यु॑षा । पुन॑र्नः पाहि॑ विश्व॑तः ॥

स॒ह र॒य्या नि वर्त॑स्वाग्ने पि॒न्वस्व॑ धा॒रया॑ ।

वि॒श्वफ॑स्निया॒ विश्व॑त॒स्परि॑ ॥ TS 1.5.3.3, TS 4.2.1.3, TS 4.2.1.4

[पुनः॑ । अ॒ग्ने ।] = (पुन॑ र॒ग्ने अ॒ग्ने पुनः॑ पुन॑ र॒ग्ने) = (lopam)

3. अ॒य॒न्नो॑ अ॒ग्निर्व॑रिवः कृ॒णो॒त्वयं॑ मृ॒धः पु॒र ए॒तु प्र॑भि॒न्दन् ।
अ॒य॒ञ् श॒त्रूञ्ज॑यतु ज॒र॒हृषा॑णो॒ऽयं वा॑जं ज॒यतु॑ वा॒जसा॑तौ ॥

TS 1.3.4.1 , TS 1.4.46.3 = (lopam)

अ॒ग्निः । व॑रिवः । = (अ॒ग्निर् व॑रिवो व॑रिवो ऽग्नि॑र॒ग्निर् व॑रिवः)

4. निर्भ॑क्तः स यं द्वि॒ष्मो वि॒ष्णोः क्र॒मोऽस्य॑राती॒यतो॑ ह॒न्ता

TS 1.6.5.2, TS 4.2.1.1 = (lopam)

अ॒सि । अ॒राती॒यतः॑ । = (अ॒स्यराती॒यतो॑ ऽराती॒यतो॑ ऽस्या॒स्यराती॒यः)

5. स॒प्त ते॑ अ॒ग्ने स॒मिधः॑ स॒प्त जि॒ह्वा—TS 1.5.2.4, TS 1.5.3.2, TS 4.6.5.5
(अ॒ग्ने स॒मिधः॑ स॒मिधो॑ ऽग्ने॒ ऽग्ने स॒मिधः॑) = (lopam)
-

6. अ॒पो अ॒न्वचा॑रि॒षञ् र॒सेन॑ स॒मसृ॑क्ष्महि ।
प॒यस्वा॑ञ् अ॒ग्न आ॑ ऽग॒मं तं मा॒ सञ् सृ॑ज॒ वर्च॑सा ॥

TS 1.4.45.3, TS 1.4.46.2

अ॒पः । अ॒नु = (अ॒पो अ॒न्वन्व॑पो ऽपो॒ अनु॑) = (lopam)

7. अ॒ग्ने त्वं नो॑ अ॒न्तमः॑ । उ॒त त्रा॑ता शि॒वो भ॑व व॒रूत्थ्यः॑ ॥
तं त्वा शो॑चिष्ठ दी॒दिवः॑ । सु॒म्नाय॑ नू॒नमी॑महे स॒खिभ्यः॑ ॥
व॒सु॒र॒ग्निर्व॑सु॒श्रवाः॑ । अ॒च्छा न॑क्षि द्यु॒म॒न्त॒मो र॒यिं दाः॑ ॥

TS 1.5.6.2 & 3, TS 4.4.4.8

नः । अ॒न्तमः॑ = (नो॑ अ॒न्त॒मो ऽन्त॒मो नो॑ नो॒ अन्त॒मः॑) = (lopam)

8. गो॒मा॒ अ॒ग्ने॒ऽवि॒मा॒ अ॒श्वी॒ य॒ज्ञो॒ नृ॒व॒त्स॒खा॒ स॒द॒मि॒द॒प्र॒मृ॒ष्यः॑ ।
इ॒डा॒वा॒ ए॒षो॒ अ॒सुर॒ प्र॒जा॒वा॒न् दी॒र्घो॒ र॒यिः॑ पृ॒थु॒बु॒ध्नः॑ स॒भा॒वा॒न् ॥

TS 1.6.6.4, TS 3.1.11.1

गो॒मा॒न् । अ॒ग्ने॒ । = (गो॒मा॒(ग्म्) अ॒ग्ने॒ ऽग्ने॒ गो॒मा॒न् गो॒मा॒(ग्म्) अ॒ग्ने॒)=
(lopam)

9. चि॒त्रं दे॒वा॒ना-मु॒द॒गा॒दनी॒कं चक्षु॑ मि॒त्रस्य॑ वरु॒णस्या॒ग्नेः॑ ।
आ॒ऽप्रा द्या॒वापृ॒थि॒वी अ॒न्तरि॑क्ष॒ सूर्य॑ आ॒त्मा ज॒ग॒तस्त॑स्थुषश्च ॥

TS 1.4.43.1, TS 2.4.14.4

अ॒न्तरि॑क्षम् । सूर्यः॑ । = (अ॒न्तरि॑क्ष॒(ग्म्) सूर्यः॑ सूर्यो॑ ऽन्तरि॑क्ष म॒न्तरि॑क्ष॒(ग्म्)
सूर्यः॑ ।) = (lopam)

10. भ॒व॒तं नः॑ स॒म॒न॒सौ स॒मो॒क॒सा॒वरे॒प॒सौ । मा य॒ज्ञं हि॒ऽसि॒ष्टं
मा य॒ज्ञप॑तिं जा॒तवे॑दसौ शि॒वौ भ॒व॒तम॑द्य नः ॥

TS 1.3.7.1 & 2, TS 4.2.5.1 & 2

अ॒द्य । नः॑ = (अ॒द्य नो॑ नो॒ ऽद्या॒द्य नः॑) = (lopam)

11. स॒ह॒मा॒न॒म॒सि स॒ह॒स्वा॒रा॒तीः स॒ह॒स्वा॒रा॒ती॒य॒तः स॒ह॒स्व पृ॒त॒नाः॑

TS 1.6.1.1, 4.2.9.2

स॒ह॒स्व । अ॒रा॒ती॒य॒तः॑ । = (स॒ह॒स्वा रा॒ती॒य॒तो॑ ऽरा॒ती॒य॒तः स॒ह॒स्व स॒ह॒स्वा
रा॒ती॒य॒तः ।) = (lopam)

Three or Four pada jatai

त्रिपद प्रभृतिन्यायो लोप-अलोपेषु विद्यते ॥

तत्र स्थमन्य युक्तं चेत् पूर्वधर्मो न विद्यते ॥

आक्रम्याद्ध्वनो, भवति अग्रे, पावको ऽर्पयति, इति च ॥

विषयो ऽङ्गिर इति एव क्रम्येत्यादि च लुप्यते ॥

जटा मणि – 75

None for this kaandam

Dvi padam

सुवः सुवः	1.6.6.1
रोहवे रोहवे	1.7.9.1

Tri kramam

1. मा आ स्थात्	1.1.2.2
2. प्रियथा आ विसत	1.3.8.1
3. पूशा आ अधत्त	1.5.1.2
4. उत्था आ प्र	1.5.11.1
5. कृत्वा आ धत्ते	1.5.4.1
6. मा आ विशत	1.5.6.3
7. मा आ वृक्षि	1.7.6.1
8. मो सु नः	1.8.3.1

=====

== घनसन्धिः – प्रथम काण्डः समाप्तः ==